

LANDELIJK HANDELINGS KADER

Bij aanslagen met explosieven

Dit is een uitgave van het Offensief tegen Explosies. Het Offensief is een samenwerkingsverband tussen het ministerie van Justitie & Veiligheid, de Politie, het Openbaar Ministerie, Aedes (namens de woningcorporaties), gemeenten (G4, G40 en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten), het Verbond van Verzekeraars, de reclasseringsorganisaties en VNO-NCW en MKB Nederland (namens het bedrijfsleven). Zij slaan de handen ineen om het aantal aanslagen met explosieven terug te dringen. Meer informatie: www.rijksoverheid.nl/offensieftegenexplosies

VOORWOORD

Voor u ligt het Landelijk Handelingskader bij Aanslagen met Explosieven. Als portefeuillehouder namens de Commissie Bestuur en Veiligheid van de VNG zie ik van dichtbij hoe groot de maatschappelijke, bestuurlijke en menselijke impact van dit fenomeen is. Gemeenten staan vaak als eerste aan de lat om richting te geven, te verbinden en te handelen: van preventie tot nazorg. Het handelingskader is er dan ook vóór en dóór gemeenten: praktisch en direct inzetbaar op elk passend moment.

Dit document is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met onze partners binnen het Offensief tegen Explosies. De inzichten en ervaringen uit het Offensief zijn onmisbaar geweest om te komen tot een gedragen en uitvoerbaar handelingsperspectief.

Het handelingskader biedt concrete handvatten voor alle fasen: preventie, handelen bij een dreiging of direct na een explosie, bestuurlijke maatregelen en nazorg in de dagen en weken erna. U vindt onder meer afwegingskaders, voorbeeldprocessen en hulpmiddelen die helpen om snel en zorgvuldig besluiten te nemen. Om te doen wat nodig is voor inwoners, ondernemers en organisaties in gemeenten.

Fenomenen veranderen, jurisprudentie ontwikkelt zich en lokale ervaringen leveren voortdurend nieuwe lessen op. Die delen we in het door het Offensief opgezette Netwerk Explosies in Gemeenten (NEIG). Via dit netwerk brengen we gemeenten met elkaar in verbinding om expertise te bundelen, ervaringen te delen en vragen te stellen aan collega's en experts. Meld u via de VNG aan voor het Netwerk om op de hoogte te blijven van actuele casuïstiek, best practices en bijeenkomsten rond dit onderwerp.

Aan iedereen die aan het handelingskader heeft bijgedragen, hartelijk dank. En aan alle gemeenten de oproep om er gebruik van te maken. Zet het in waar dat nodig is, leer ervan en deel uw ervaringen. Alleen door samen te werken en kennis te blijven uitwisselen, houden we onze wijken, bedrijven en inwoners zo veilig mogelijk.

Namens het Offensief tegen Explosies,

Gerdo van Grootheest
Burgemeester gemeente Oosterhout
Lid VNG-commissie Bestuur en Veiligheid,
portefeuillehouder explosies/jaarwisseling

INHOUD

INLEIDING	6
LEESWIJZER	7
1. PREVENTIE	8
1.1 Focus op Jongeren en Samenwerking	9
1.2 Communicatie en signalering	9
1.3 Ondersteuning voor ondernemers	10
1.4 Voorbereiden op bestuurlijke maatregelen	10
1.5 Kernpunten	11
2. DIRECT NA EEN EXPLOSIE	12
2.1 Zorg voor slachtoffer(s)	13
2.2 Zorg voor omwonenden	13
2.3 Onderscheid tussen dader- en slachtofferschap	15
2.4 Informatievoorziening	15
2.5 Bestuurlijke maatregelen	15
2.6 Aanslagen op bedrijfspanden	16
2.7 Kernpunten	17
3. DREIGING VAN (HERHAAL)EXPLOSIES	18
3.1 Bestuurlijke maatregelen	19
3.2 Verhogen meldingsbereidheid	20
3.4 Kernpunten	20

4. DAGEN/WEKEN NA EEN EXPLOSIE (NAZORG) 22

4.1 Gemeenteraad informeren	23
4.2 Slachtofferhulp	23
4.3 Aandacht voor schade-afhandeling	23
4.4 Check vergisexplosies	23
4.5 Voortzetten bestuurlijke maatregelen	23
4.6 Evaluatie	24
4.7 Kernpunten	24

5. OVERZICHT ACTIES 26

BIJLAGEN 28

1. Overzicht van preventieve interventies	29
2. Overzicht bestuurlijke bevoegdheden	30
3. Voorbeeld bestuurlijke rapportage – Nationale Politie	42
4. Voorbeeld flyer 'Een explosie. Wat nu?' – gemeente Amsterdam	50
5. Voorbeeld sluiting woning op basis van artikel 174a van de Gemeentewet – gemeente Helmond	52
6. Brief informeren omwonenden – gemeente Barendrecht	56
7. Lijst met relevante contactpersonen (landelijk)	58
8. Format lokale contactpersonenlijst	60
9. Voorbeelden van relevante documenten	62

INLEIDING

Het Landelijk handelingskader bij aanslagen met explosieven is geschreven voor adviseurs van alle gemeenten in Nederland die te maken hebben met (dreiging van) aanslagen met explosieven. Dit handelingskader biedt praktische handvatten voor het opzetten van een effectieve aanpak bij aanslagen met explosieven op woningen, bedrijfspanden en voertuigen. Het belicht tevens de complexe afwegingen die gepaard gaan met besluitvorming in dergelijke situaties.

Het beschikbare palet aan maatregelen en instrumenten is breed, maar niet altijd even bekend bij alle betrokken partners. Er is daarom behoefte aan meer duiding van de mogelijkheden. Daarbij is het belangrijk om oog te hebben voor de verschillende uitgangspunten, handelswijzen en belangen van partners die betrokken zijn na een aanslag.

DE DREIGING VAN AANSLAGEN MET EXPLOSIEVEN

De afgelopen jaren is er in Nederland sprake van een zorgwekkende toename van het aantal geweldsincidenten waarbij explosieven worden gebruikt. De politie schetst in het fenomeenbeeld [*Geweld van de georganiseerde misdaad in beeld \(2024\)*](#) dat een aanslag met een explosief grote maatschappelijke gevolgen heeft. Voor slachtoffers, familieleden en omwonenden is een aanslag ingrijpend en bedreigend, zeker wanneer deze op een woning is gericht. Het gevaar is groot, en helaas zijn er inmiddels ook dodelijke slachtoffers te betreuren. In sommige gevallen is de bewoner het doelwit vanwege connecties met het criminele milieu. In andere gevallen is er sprake van een aanslag in de relationele of zakelijke sfeer met als doel om de betrokkene onder druk te zetten of te verwonden. Helaas komen er ook 'vergisaanslagen' voor, waarbij adressen of doelwitten ogenschijnlijk verwisseld zijn. Opdrachtgevers, brokers, ronselaars en uitvoerders weten elkaar te vinden, zowel online als fysiek. De gebruikte explosieven zijn goedkoop, makkelijk te maken, eenvoudig verkrijgbaar dankzij de invoer van- en handel in illegaal vuurwerk. Daarnaast is de pakkans klein. In Nederland is er namelijk veel vraag naar (illegaal) vuurwerk, mede ingegeven door onze vuurwerktraditie.

OFFENSIEF TEGEN EXPLOSIES

De ervaringen met de aanpak van High Impact Crimes leren ons dat een langdurige, actiegerichte en gezamenlijke aanpak nodig is om de problematiek te voorkomen en te bestrijden. Hiervoor is het Offensief tegen Explosies (hierna: Offensief) opgericht, waarvan burgemeester Carola Schouten het voorzitterschap draagt. Het Offensief bestaat uit vertegenwoordigers namens de G4, de G40, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de politie, het Openbaar Ministerie, de reclasseringsorganisaties, het ministerie van Justitie en Veiligheid, VNO-NCW/MKB Nederland (namens het bedrijfsleven), het Verbond van Verzekeraars en Aedes (namens woningbouwcorporaties). Het merendeel van deze partijen heeft een rol gespeeld in de totstandkoming van dit handelingskader.

LEESWIJZER

Het Landelijk Handelingskader bij Aanslagen met Explosieven is onderdeel van een bredere set interventies vanuit de Werkgroep Lokale Aanpak en Nazorg binnen het Offensief. Naast dit handelingskader is er namelijk al een overzicht van relevante bestuurlijke bevoegdheden opgeleverd (zie Bijlage 2). Dit overzicht geeft gemeenten inzicht in welke mogelijkheden er zijn om bestuurlijk op te treden bij een dreiging van en/of een daadwerkelijke aanslag met explosieven. Ter verdere ondersteuning van het overzicht en dit handelingskader is bij het [Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid](#) (CCV) een consultatiepoule in oprichting. Deze poule bestaat uit ervaren juridisch experts uit diverse gemeenten. Zij kunnen helpen met verdiepende vragen.¹ Dit handelingskader is dus onderdeel van deze bredere context en dient als hulpmiddel om gemeenten te ondersteunen bij de aanpak van aanslagen met explosieven.

Het fenomeen 'aanslagen met explosieven' is complex en voortdurend in ontwikkeling. De aard van de incidenten, de gebruikte middelen en het verplaatsingseffect veranderen continu. Dit handelingskader vormt daarmee geen statisch, maar een dynamisch geheel. Informatie uit dit handelingskader wordt actief besproken en geëvalueerd met ervaringsdeskundigen uit de praktijk. Effectieve interventies worden geborgd en op basis van behoefte doorontwikkeld; maatregelen die onvoldoende blijken te werken worden bijgesteld of beëindigd. Het handelingskader wordt daarom periodiek herzien en aangepast aan de actualiteit.

Hoewel dit handelingskader landelijk wordt verspreid, is het geen normstellend document. Het is vooral bedoeld als hulpmiddel, gezien de grootte en lokale context van gemeenten enorm verschillend is. Er zijn namelijk al werkwijzen en handelingskaders opgesteld door verschillende gemeenten in Nederland. Hiervan zijn de rode draden en *best practices* opgehaald en vertaald naar dit landelijk handelingskader, om zo handvatten te bieden aan gemeenten die bijvoorbeeld minder ervaring hebben met de aanpak van explosies. Daarom wordt aangeraden dit handelingskader te vertalen naar de eigen lokale praktijk, door bijvoorbeeld het werkproces, een bestuurlijk afwegingskader, de communicatiestrategie en afspraken met ketenpartners lokaal vorm te geven. Het Offensief kan gemeenten hierbij ondersteunen en zet onder andere in op het versterken van het Netwerk Explosies in Gemeenten, zowel landelijk als regionaal.

Bij de totstandkoming van dit handelingskader is aangegeven dat de aanpak bij beschietingen op panden overeenkomt met die van aanslagen met explosieven. Hoewel de aard van het middel (explosief of vuurwapen) kan verschillen, zijn de gevolgen en de bestuurlijke aanpak in beide gevallen vergelijkbaar. Daarom spreken gemeenten in toenemende mate van 'excessief geweld tegen woningen, bedrijfspanden en voertuigen' als overkoepelend begrip. In dit handelingskader wordt uitgegaan van dit bredere perspectief.

De hoofdstukken in dit handelingskader starten met een toelichting per fase en eindigen telkens met een overzicht van mogelijkheden binnen die fase. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen zowel proactieve als reactieve maatregelen. In de bijlagen zijn tevens diverse voorbeeldstukken opgenomen, die gemeenten kunnen ondersteunen bij de aanpak.

¹ Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. Telefoonnummer 030 751 6700, e-mailadres info@hetccv.nl

1.

PREVENTIE

Gemeenten spelen een belangrijke rol bij het voorkomen en aanpakken van aanslagen met explosieven. Ook als een gemeente nog niet te maken heeft gehad met een dergelijke aanslag, is het van belang om aandacht te besteden aan preventie. In dit hoofdstuk komen diverse preventieve maatregelen aan bod, evenals de samenwerking met ketenpartners, signalering en communicatie richting inwoners, ondersteuning van ondernemers en de voorbereiding op bestuurlijke maatregelen.

1.1 FOCUS OP JONGEREN EN SAMENWERKING

Aanslagen met explosieven vinden niet uitsluitend plaats binnen het criminele milieu. Dit maakt het moeilijker om te voorspellen waar zo'n aanslag zal plaatsvinden, en daarmee ook om deze effectief te voorkomen. Preventief optreden is dan ook complex en vraagt om nauwe samenwerking tussen verschillende partners. Toch biedt een brede inzet op de aanpak van jeugdcriminaliteit kansen om dit soort ernstige incidenten te voorkomen. De Wegwijzer Jeugd en Veiligheid² geeft relevante tips en documentatie. Daarnaast biedt het Landelijk Kwaliteitskader Effectieve Jeugdinterventies voor Preventie van Jeugdcriminaliteit³ goede handvatten voor een effectieve preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit. Bijlage 1 biedt een totaaloverzicht van mogelijke interventies.

De gemiddelde leeftijd van verdachten van explosieve aanslagen ligt laag (Fenomeenbeeld 2024, Nationale Politie). Daarom richten veel interventies zich specifiek op jongeren. Deze programma's hoeven niet altijd direct te draaien om het voorkomen van explosies, maar richten zich breder op het voorkomen van crimineel gedrag. Jongeren worden zowel online – via sociale media – als offline, bijvoorbeeld op scholen of sportverenigingen, geronseld voor criminele activiteiten. Het is daarom van belang dat professionals risicovolle signalen tijdig herkennen én melden. Daarbij is het belangrijk om te beseffen dat dader- en slachtofferschap soms moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. Ook criminele uitbuiting speelt hierin een rol (Fenomeenbeeld 2024).

Professionals kunnen jongeren naar passende zorg en ondersteuning toe leiden. Dit vraagt om

samenwerking met verschillende partners, zoals:

- Handhaving;
- Jongerenwerkers;
- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG);
- Bureau HALT.

Daarnaast kan samenwerking met het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en de Zorg- en Veiligheidshuizen van toegevoegde waarde zijn. Binnen de kaders van de privacywetgeving is het cruciaal om informatie over criminele netwerken en patronen te delen. Zo kunnen jongeren in een vroeg stadium worden gesignaleerd en geholpen.

1.2 COMMUNICATIE EN SIGNALERING

Er zijn verschillende vormen van communicatie mogelijk in de preventie van aanslagen met explosieven. Voor het terugdringen van het aantal aanslagen is het allereerst van belang dat inwoners signalen herkennen en melden. Om de meldingsbereidheid en het aantal meldingen te verhogen, is het raadzaam om een samenwerking met partners te starten. Wanneer er een explosie heeft plaatsgevonden, kan een samenwerking met woningcorporaties, buurtbeheerders, leefbaarheidsconsulenten of huismeesters nuttig zijn. Zij zijn vaak aanwezig in de wijk en kunnen het sentiment peilen. Veel gemeenten hebben reeds wijk- en/of buurt overleggen georganiseerd, waar bijvoorbeeld een wijkregisseur of wijkagent bij aangesloten is. Overlast en veiligheid in brede zin zijn in deze overleggen onderwerp van gesprek. Deze netwerken zijn goed te benutten na een incident, waardoor het raadzaam is deze al in te richten voordat er een incident plaatsvindt.

² Lokale aanpak jeugd en veiligheid: <https://wegwijzerjeugdenveiligheid.nl/instrumenten/lokale-aanpak-jeugd-veiligheid>

³ Hendriks, J. & Stams, G.J. (2024, 20 mei). Landelijk Kwaliteitskader; Effectieve Jeugdinterventies voor Preventie van Jeugdcriminaliteit. Garage 2020 & Ministerie van Justitie en Veiligheid. 2024.

Binnen de kaders van de privacywetgeving is het cruciaal om informatie over criminele netwerken en patronen te delen. Zo kunnen jongeren in een vroeg stadium worden gesignaleerd en geholpen.

Meld Misdaad Anoniem (M.)

M. is het onafhankelijke meldpunt waar men anoniem informatie over criminaliteit kan geven. Als gemeente is het belangrijk om laagdrempelige meldmogelijkheden zoals M. te stimuleren. Zoek daarom de samenwerking met M. op en kijk welke campagnes relevant zijn.⁴ M. beschikt over diverse communicatiemiddelen, biedt diverse voorlichtingscampagnes aan en kan gemeenten voorzien van een toolkit. Hiermee kunnen gemeenten getuigen oproepen om informatie over verdachte situaties of verdacht gedrag anoniem te delen.

ondernemersverenigingen. Zoek hiervoor de samenwerking op met een PVO in de regio. Het PVO is zowel landelijk als regionaal actief en kan ondernemers op verschillende manieren ondersteunen. Zo organiseert PVO Noord-Holland kennissessies over aanslagen met explosieven. Deze kennissessies zijn specifiek gericht op ondernemers. Ook wordt er in gezamenlijkheid met het landelijke PVO een handelingsperspectief voor ondernemers ontwikkeld. De bedoeling is dat dit handelingsperspectief ook in andere regio's beschikbaar wordt gesteld.

1.3 ONDERSTEUNING VOOR ONDERNEMERS

Een aanslag met explosieven kan ook een bedrijf raken. Daarom is het raadzaam om al in de preventieve fase aandacht te hebben voor ondernemers in kwetsbare branches, bijvoorbeeld ondernemers in de detailhandel, horeca, transport of geldhandel. Er zijn verschillende partners waarbij ondernemers terecht kunnen wanneer zij signalen willen melden. Denk aan *De Vertrouwenslijn*, waar zij terecht kunnen als ze bedreigd, gechanteerd of geïntimideerd worden. Via deze lijn kunnen ondernemers afpersing melden en/of advies vragen. De Vertrouwenslijn heeft een netwerk van deskundigen, die ondernemers ook eventueel kunnen begeleiden bij een aangifte.

Daarnaast is Platform Veilig Ondernemen (PVO)⁵ een belangrijke partner. PVO biedt informatie over veiligheid en preventie aan en stimuleert samenwerking binnen

1.4 VOORBEREIDEN OP BESTUURLIJKE MAATREGELEN

Na een explosie kunnen diverse bestuurlijke maatregelen worden genomen. Denk aan het instellen van tijdelijk cameratoezicht, het instellen van (particuliere) bewaking of het sluiten van een pand. Een compleet overzicht van de bestuurlijke bevoegdheden is opgenomen in Bijlage 2.

De burgemeester kan een pand tevens sluiten wanneer er sprake is van ernstige dreiging, op basis van artikel 174a van de Gemeentewet. Het is belangrijk om hier goed op voorbereid te zijn en een helder werkproces kan hierbij helpen. Daarnaast is het van belang op de hoogte te blijven van relevante jurisprudentie, bijvoorbeeld via het CCV, en dat bestuurlijke rapportages van goede kwaliteit zijn (zie Bijlage 3, Voorbeeldbrief Bestuurlijke Rapportage). De kans is namelijk groter dat een dergelijke sluiting standhoudt bij de rechter wanneer de sluiting

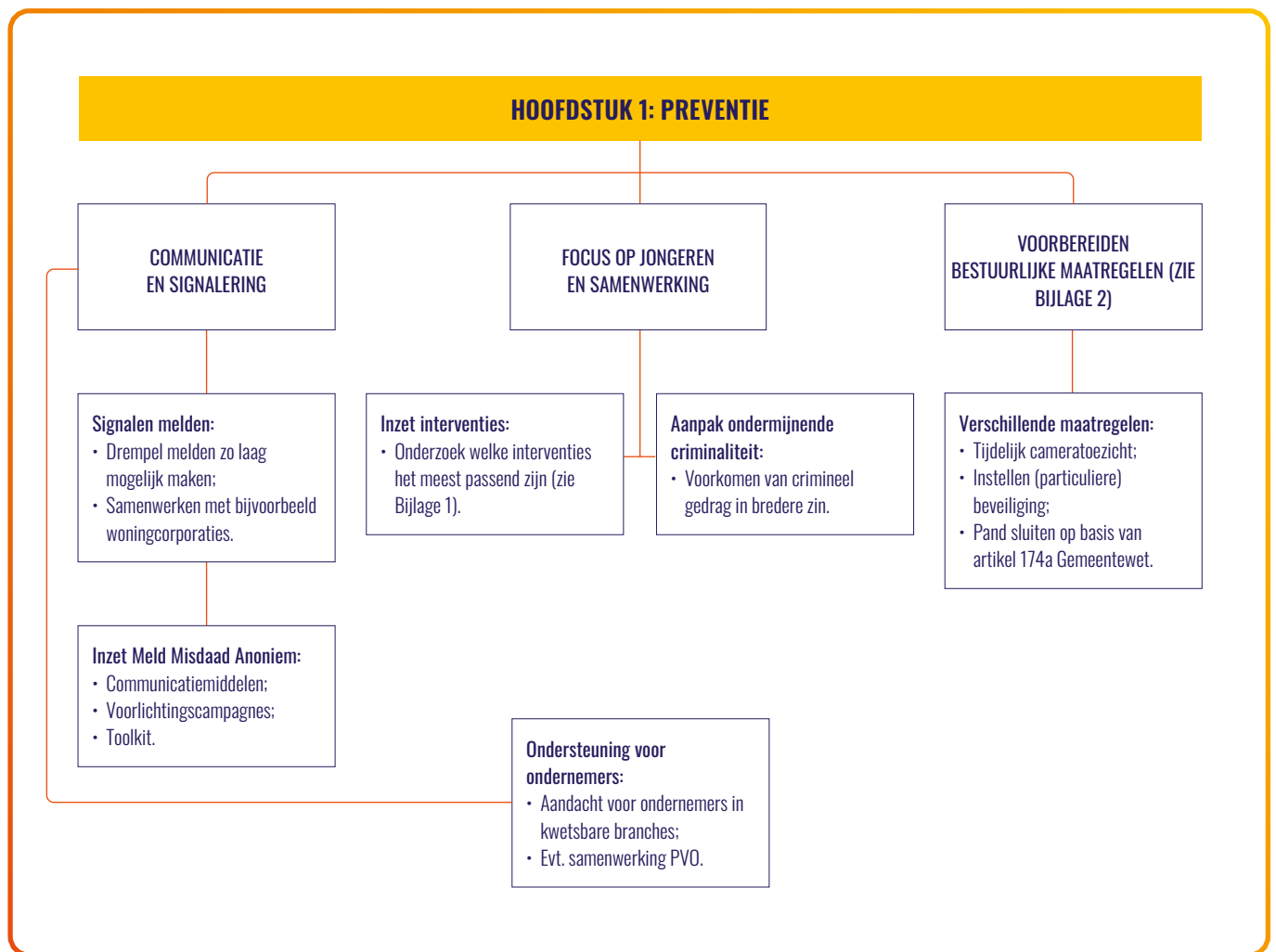
⁴ Meld Misdaad Anoniem <https://www.meldmisdaadanoniem.nl/>. Telefoonnummer 088 5543 230, zie ook Bijlage 7.

⁵ Zie website Platform Veilig Ondernemen: *Criminelen misbruiken 10.000 bedrijfspanden: wat kun jij doen? - Platform Veilig Ondernemen* of zoek contact via de website van de regionale PVO's.

onderbouwd is met een goede rapportage. Ook goede procesafspraken met de politie zijn van belang, bijvoorbeeld over binnen hoe veel tijd de bestuurlijke rapportage wordt aangeleverd en wat de inhoud zou kunnen zijn. Wie geeft opdracht voor de daadwerkelijke sluiting, en wie legt het contact met de betrokkenen over de sluiting van de woning?

1.5 KERNPUNTEN

In onderstaand schema staan de kernpunten uit Hoofdstuk 1 vermeld.

2.

DIRECT NA EEN EXPLOSIE

Een aanslag met een explosief bij een woning of bedrijfspand veroorzaakt niet alleen fysieke schade, maar heeft ook impact op het (mentale) welzijn van slachtoffers, omwonenden en andere betrokkenen. Er komt veel op een gemeente af direct na een explosie en een snelle respons is dan essentieel. Dit hoofdstuk beschrijft de stappen die een gemeente direct na een explosie kan nemen.

2.1 ZORG VOOR SLACHTOFFER(S)

Een explosie heeft veel impact op het slachtoffer, zowel fysiek als mentaal. Het heeft invloed op het veiligheidsgevoel in de woning en omgeving. In deze paragraaf wordt toegelicht welke mogelijkheden en verantwoordelijkheden een gemeente direct na een explosie heeft.

Noodopvang

Na een aanslag met explosieven faciliteert Stichting Salvage opvang voor de eerste 24 uur indien het pand van het slachtoffer onbewoonbaar is. Daarna zijn bewoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het vinden van een vervangende woonruimte. Echter, wanneer een pand onbewoonbaar is verklaard en aan een woningcorporatie toebehoort, is de corporatie verantwoordelijk voor vervangende woonruimte. Gemeenten, woningcorporaties en eventueel andere instellingen kunnen op voorhand afspraken maken over die gevallen waarin een pand voor langere tijd onbewoonbaar is.

Bescherming bij dreiging

Wanneer de ernst van de situatie duidelijk is en de dreiging nog steeds bestaat, kan de burgemeester overwegen om bestuurlijke maatregelen in te zetten (zie Bijlage 2, Overzicht bestuurlijke maatregelen). Denk hierbij aan extra toezicht (cameratoezicht) of andere maatregelen bij herhaalde dreiging. Dit is een juridische afweging waarin goed gekeken wordt naar proportionaliteit en subsidiariteit. De burgemeester mag zelfstandig een besluit nemen, al wordt dit in sommige gevallen in een (schriftelijke) ronde voorgelegd aan de driehoek of wordt er een spoedvergadering georganiseerd. Dit is echter afhankelijk van verschillende factoren, waaronder de mate van maatschappelijke impact.

Overzicht hulporganisaties bieden

Er zijn zeer veel verschillende instanties die hulp kunnen bieden na een aanslag met explosieven. Denk hierbij aan Stichting Salvage, die direct na een aanslag aandacht heeft voor de slachtoffers en advies kan geven over het vervolg. Daarnaast kan Salvage actie ondernemen door directe maatregelen te treffen die voorkomen dat de schade erger wordt.

Echter, naast Stichting Salvage zijn er nog veel meer instanties die zorg kunnen verlenen. Dat maakt het voor een slachtoffer soms moeilijk om de juiste organisatie te vinden. Een lijst met een overzicht van wie het slachtoffer waarvoor kan bellen, kan dan uitkomst bieden (zie Bijlage 4, Voorbeeld flyer 'Een explosie. Wat nu?' – gemeente Amsterdam). Het is raadzaam dit overzicht op te stellen in meerdere talen, zodat deze voor iedereen toegankelijk is. Dit is een lokale afweging.

2.2 ZORG VOOR OMWONENDEN

Niet alleen op het slachtoffer, maar ook op omwonenden kan een explosie veel impact hebben, waardoor de subjectieve veiligheidsbeleving onder druk komt te staan. De impact van de explosie is onder andere afhankelijk van de plaats van de aanslag. Een aanslag in een woonwijk kan bij omwonenden een ander gevoel teweegbrengen dan wanneer de aanslag bijvoorbeeld op een industrieterrein plaatsvindt. Iedere explosie kent een andere context en daarom is het belangrijk om goed af te wegen welke van de onderstaande initiatieven op dat moment passend is.

Het onderscheid tussen dader- en slachtofferschap is niet altijd even duidelijk; in sommige gevallen blijkt een slachtoffer banden te hebben met het criminele circuit, of zwijgt het slachtoffer over motieven.

Afweging organiseren bewonersbijeenkomst

Het organiseren van een bewonersbijeenkomst kan helpen om de eventuele maatschappelijke onrust te verminderen. Tijdens een dergelijke bijeenkomst kunnen belangrijke partners vragen van bewoners over het incident beantwoorden. Wel is het belangrijk om van tevoren goed af te wegen of een bewonersbijeenkomst van toegevoegd waarde is. Hiervoor is het essentieel om het sentiment in de wijk te monitoren: Heerst er onrust in de wijk? Zijn er veel vragen? Kunnen signalen van omwonenden van meerwaarde zijn? Een bewonersbijeenkomst kan tevens een belangrijk moment zijn waarop de bewoners elkaar kunnen ontmoeten en kunnen delen hoe zij zich voelen. Het kan onrust wegnemen, maar juist ook laten toenemen als er nog weinig bekend is. Daarom is het belangrijk om onderstaande aandachtspunten mee te nemen in de afweging. Voor een bewonersbijeenkomst kan op voorhand een draaiboek opgemaakt worden.

Aandachtspunten bewonersbijeenkomst:

- Bereid de bijeenkomst goed voor en weeg af welke partijen er aanwezig zijn. Het is raadzaam om te zorgen dat er bekende gezichten aanwezig zijn, bijvoorbeeld een wijkagent, wijkmanager of iemand namens de woningcorporatie. Afhankelijk van de situatie kunnen andere partijen zoals Slachtofferhulp of de Brandweer worden uitgenodigd.
- De vorm van de bijeenkomst is afhankelijk van de behoefte: wordt het een presentatie of een inloopmoment? Tijdens een inloopmoment kunnen inwoners meer één op één vragen stellen. Dit kan de drempel om naar de bijeenkomst te komen verlagen. Een gemeenschappelijke bijeenkomst kan de samenhang in de wijk juist weer bevorderen.
- Wat is het doel van de bijeenkomst? Dit bepaalt de benadering en de vorm van de bijeenkomst. Informatiedeling is een belangrijke afweging: hoe veel informatie kan de gemeente en politie delen? Wat ga je vertellen en wat niet?

Mentale zorg

Het is belangrijk om zowel het slachtoffer als de omwonenden te wijzen op beschikbare mentale hulp via Slachtofferhulp, de huisarts, GGD of wijkteams. Ook hiervoor is het handig om een overzicht met hulporganisaties aan te bieden, bijvoorbeeld in de vorm van een flyer (zie Bijlage 4, Voorbeeld flyer 'Een explosie. Wat nu?' – gemeente Amsterdam).

2.3 ONDSCHIED TUSSEN DADER- EN SLACHTOFFERSCHAP

Het onderscheid tussen dader- en slachtofferschap is niet altijd even duidelijk; in sommige gevallen blijkt een slachtoffer banden te hebben met het criminele circuit, of zwijgt het slachtoffer over motieven. Deze onduidelijkheid beïnvloedt de maatregelen en hulp die een gemeente kan bieden. Zo kan het regelen van huisvesting voor slachtoffers risico's met zich meebrengen wanneer er vermoedens zijn van criminele betrokkenheid. De nieuwe woon- of werkomgeving kan dan ook doelwit worden van een aanslag met een explosief. Bewustzijn van de verantwoordelijkheid wanneer in dergelijke gevallen huisvesting wordt verzorgd is daarom van belang. Om risico's te beperken en duidelijkheid te scheppen over verantwoordelijkheden, is het aan te raden altijd een huisvestingsovereenkomst⁶ op te stellen, ook wanneer het de tijdelijke herhuisvesting van een ondernemer betreft. Daarnaast zijn goede contacten met de politie van belang. De bestuurlijke rapportage geeft achtergrond bij de aanslag. Tijdens het lopende onderzoek komt er echter nieuwe informatie aan het licht. Hieruit kan de rol van het slachtoffer blijken.

2.4 INFORMATIEVOORZIENING

Explosies trekken zowel regionale als landelijke media-aandacht en zorgen vaak voor onzekerheid en geruchten in de buurt. Het is daarom essentieel om tijdig te communiceren en voorbereid te zijn op eventuele media-aandacht. Hiervoor is het belangrijk om al in de preventieve fase afspraken te maken over woordvoering.

De gemeente is primair verantwoordelijk voor de bestuurlijke communicatie en de politie en het OM stemmen af over opsporingsinformatie. Daarnaast is het belangrijk om de omwonenden

en de buurt te informeren voordat de informatie via media wordt verspreid, om onrust te voorkomen. Denk ook na over welke manier het meest passend is. Zo kan de gemeente ervoor kiezen om met een wijkagent langs de deuren te gaan of juist flyers door de brievenbus te doen. Dit is afhankelijk van de ernst van de explosie en de lokale context.

Aandachtspunten informatievoorziening:

- Wanneer er bewonersbrieven worden verspreid, is het raadzaam na te denken over de grootte van het gebied waar de brieven worden bezorgd. Het is belangrijk dat dit gebied niet te klein is, om extra vragen te voorkomen;
- De frequentie waarin de informatie wordt verspreid kan belangrijk zijn. Vaak communiceren kan onrust juist aanwakken, terwijl weinig communiceren het vertrouwen in de gemeente kan schaden;
- Indien een maatregel beëindigd wordt is het belangrijk hierover te communiceren. In veel gevallen is het beste om niet alle maatregelen in één keer af te schaffen, om eventuele onrust te voorkomen.
- Bij kleinere gemeenten en gemeenten waar explosies niet vaak voorkomen is het belangrijk om de Gemeenteraad direct na een explosie te informeren. Om ruis te voorkomen wordt aangeraden dit te doen voordat het nieuws in de media komt.
- In een wijk kunnen bewoners van verschillende culturele achtergronden wonen. Niet iedereen is de Nederlandse taal machtig, waardoor in diverse talen te communiceren noodzakelijk zal zijn.

2.5 BESTUURLIJKE MAATREGELEN

Op basis van het incident kan de burgemeester bestuurlijke maatregelen (zie Bijlage 2, Overzicht bestuurlijke bevoegdheden) nemen in het kader van openbare orde en veiligheid. De politie stelt een bestuurlijke rapportage op waarin de feiten en omstandigheden worden opgenomen. Communicatie tussen de politie en gemeente is direct na een explosie essentieel, gezien de afdeling Openbare Orde en Veiligheid bijvoorbeeld over gemeentelijke informatie kan beschikken die samen met de bestuurlijke rapportage een basis kunnen vormen voor een bestuurlijke maatregel. Het is van belang dat de

6 Bijvoorbeeld een huurovereenkomst. Zie Model Woonruimte, Raad voor Onroerende Zaken: [Model Woonruimte – ROZ](#)

beschikbare politie-informatie in een gedegen bestuurlijke rapportage ontvangen wordt, zodat deze kan worden gebruikt voor een gemotiveerd besluit. Dit is van belang voor het in stand houden van de maatregel bij de rechter (zie Bijlage 3, Voorbeeld Bestuurlijke Rapportage – Nationale Politie). Preventief duidelijke afspraken maken in de driehoek over de inhoud en het proces van bestuurlijke rapportages wordt zeer aangeraden.

Pandsluiting

Indien nodig kan het pand op basis van ernstige dreiging of verstoring van de openbare orde tijdelijk worden gesloten (zie Bijlage 2, Overzicht bestuurlijke bevoegdheden). Dit is echter een ingrijpende maatregel en dient zorgvuldig te worden afgewogen.

De bestuurlijke rapportages dienen van goede kwaliteit te zijn, zodat de sluiting van de woning niet door de rechter wordt teruggedraaid. Het is hierbij van belang om op de hoogte te zijn van actuele jurisprudentie, bijvoorbeeld via het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

SOMS WORDT DE PLAATSING OF AANSLAG MET EEN EXPLOSIEF OOK INGEZET IN EEN CONCURRENTIESTRIJD. IN DERGELIJKE GEVALLEN KAN EEN EVENTUELE PANDSLUITING ONBEDOELD FUNCTIONEREN ALS EEN ‘BELONING’ VOOR DE DADER, DOORDAT DE GETROFFEN ONDERNEMER UITGESCHAKELD WORDT.

2.6 AANSLAGEN OP BEDRIJFSPANDEN

Een deel van de bovenstaande stappen kunnen doorlopen worden als er een aanslag met explosieven op een bedrijfspand plaatsvindt, bijvoorbeeld wanneer het bedrijfspand in een woonwijk gelegen is. Zowel het getroffen bedrijf als omwonenden kunnen immers slachtoffer zijn, er kan onrust in de wijk ontstaan en de Gemeenteraad zal goed geïnformeerd moeten worden. Echter is een aanslag op een bedrijfspand tegelijkertijd een aanslag op een specifieke doelgroep, waar andere stappen doorlopen dienen te worden.

Informeren getroffen bedrijf

Een bedrijf heeft vaak een vestigingsmanager. In geval van een winkelcentrum is er ook een

vestigingsmanager. Het is raadzaam om hen op de hoogte te stellen van het feit dat er een aanslag heeft plaatsgevonden. Wanneer de aanslag op een bedrijventerrein plaatsvindt, is het belangrijk om de parkmanager hiervan te informeren. Deze persoon beheert het bedrijventerrein en kan een belangrijke schakel zijn in de communicatie.

Een aanslag trekt veel aandacht en kan een onstabiele situatie in het centrum of bedrijventerrein veroorzaken. Hierdoor wordt het aangeraden om ook de beveiliging van het centrum of terrein op de hoogte te stellen van de aanslag. Zij worden zo in staat gesteld eventuele aanpassingen te doen in de beveiliging op zowel korte als lange termijn. Daarnaast zijn zij de ogen en oren van de locatie, waardoor zij waarschijnlijk een goed beeld kunnen schetsen van het heersende sentiment. Het nut en de vorm van een eventuele bedrijvenbijeenkomst kan hierop aangepast worden.

Bedrijvenbijeenkomst

Wanneer er een aanslag met explosieven op een bedrijf plaatsvindt, kan er een bedrijvenbijeenkomst worden georganiseerd. De afweging voor het organiseren van een dergelijke bijeenkomst komt overeen met een aanslag in een woonwijk (onrust, vragen beantwoorden en signalen opvangen). Tijdens deze bijeenkomst met omliggende bedrijven/winkels kan informatie vertrekt worden en kunnen signalen worden opgevangen. Het is belangrijk dat de beveiliging van het terrein of winkelcentrum hierbij aanwezig is, zij zijn immers de ogen en oren van de locatie. Partners als het PVO en M. zijn partners die eventueel kunnen ondersteunen bij een bedrijvenbijeenkomst.

Interne gemeentelijke partners

Bedrijven zijn onderdeel van het economisch fundament van een gemeente en hebben daardoor voornamelijk contact met de afdeling Economische Zaken en het sociaal domein van de gemeente. Het is belangrijk de afdelingen op de hoogte te brengen van de aanslag en het is raadzaam om hierin – waar mogelijk – gezamenlijk op te trekken.

Brancheverenigingen

Direct na een aanslag kunnen brancheverenigingen het bedrijf bijstaan. Bijvoorbeeld bij de schadeafhandeling zijn het juist deze verenigingen die waardevolle hulp kunnen bieden. Als gevolg van de onrust na

een explosie is dit misschien niet de eerste partner waar een bedrijf aan denkt. Het wordt aangeraden het slachtoffer daarop te wijzen, eventueel via een flyer.

Specifiek binnen [Koninklijke Horeca Nederland](#) bestaan vertrouwenspersonen die een luisterend oor kunnen bieden aan slachtoffers van explosies, gezien een aanslag veel impact kan hebben op eigenaren en medewerkers van de onderneming. Een vertrouwenspersoon die de branche en het werk kent, kan hulp bieden bij het verwerken.

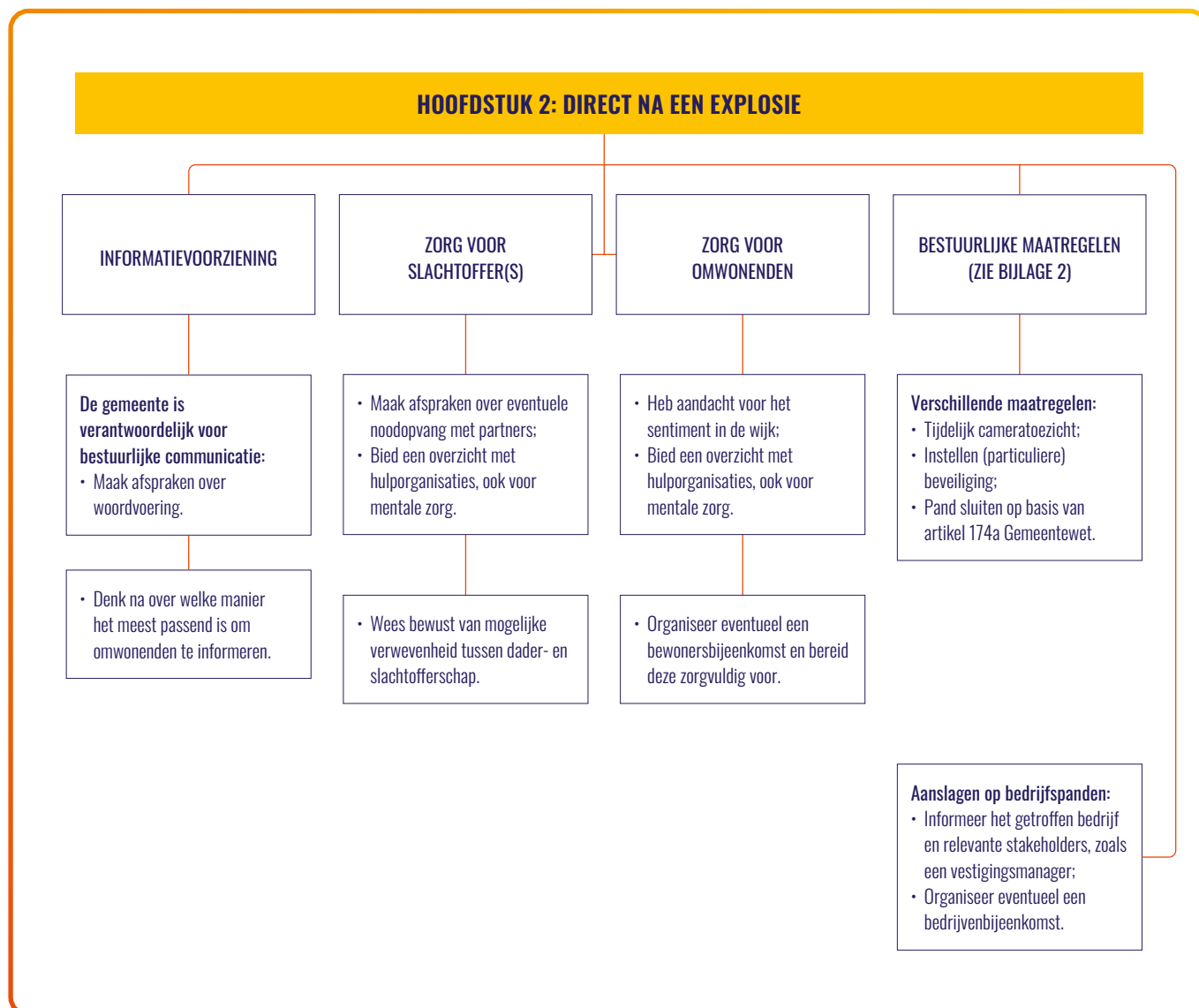
Concurrentie

Soms wordt de plaatsing of aanslag met een explosief ook ingezet in een concurrentiestrijd.

In dergelijke gevallen kan een eventuele pandsluiting onbedoeld functioneren als een 'beloning' voor de dader, doordat de getroffen ondernemer uitgeschakeld wordt. Dit aspect wordt in de praktijk door burgemeesters vaak betrokken in de afweging tot sluiting, al blijkt het daadwerkelijke motief doorgaans pas in een later stadium uit opsporingsonderzoek. Het is daarom van belang om de duur van de sluiting te heroverwegen op basis van nieuwe inzichten, en niet vast te houden aan de oorspronkelijk opgelegde termijn.

2.7 KERNPUNTEN

In onderstaand schema staan de kernpunten uit Hoofdstuk 2 vermeld.

3. DREIGING VAN (HERHAAL) EXPLOSIES

Vaak komt een aanslag met explosieven onverwachts en is het moeilijk om de dreiging op voorhand vast te stellen. Maar als er volgens de politie wel sprake is van een concrete dreiging, bijvoorbeeld bij een herhaalexplosie, is er vaak ook al sprake van een opgestart strafrechtelijk onderzoek. Het OM leidt dit onderzoek. Door inzet van bestuurlijke maatregelen, verhoogd toezicht en het vergroten van de meldingsbereidheid bij bewoners, kan een explosie mogelijk worden voorkomen. Dit hoofdstuk beschrijft hoe gemeenten kunnen handelen wanneer er (opnieuw) een aanslag met een explosie dreigt.

3.1 BESTUURLIJKE MAATREGELEN

De gemeente kan bestuurlijk optreden om het risico op een aanslag met explosieven te beperken. In deze paragraaf worden een aantal bestuurlijke maatregelen nader toegelicht. Zie Bijlage 2 voor een compleet overzicht van de bestuurlijke bevoegdheden.

Verscherpt toezicht

Wanneer een explosie dreigt kan ervoor worden gekozen om toezicht en handhaving op te schalen, bijvoorbeeld door extra inzet van Handhaving en politie in de wijk. Nauwe samenwerking met wijkagenten, jongerenwerkers of buurtpreventie kan essentieel zijn om signalen uit de wijk actief op te halen. 'Wijkmanagers' of sociaal wijkteams kunnen hier een belangrijke rol in spelen en ook woningcorporaties zijn een belangrijke samenwerkingspartner. Bijvoorbeeld buurtbeheerders, leefbaarheidsconsulenten en huismeesters zijn vaak aanwezig in de wijk en kunnen het sentiment peilen.

Daarnaast kan er worden samengewerkt met zogeheten 'Bondgenoten', een initiatief van de politie dat gericht is op het opbouwen van relaties tussen de politie en de gemeenschap om de openbare orde en veiligheid te verbeteren.

Cameratoezicht

Op basis van art. 3 van de Politiewet is het mogelijk cameratoezicht in te stellen. Deze maatregel kan worden ingezet in het belang van de handhaving van de openbare orde en veiligheid. De burgemeester besluit óf en zo ja in welk gebied camera's worden ingezet en voor welke duur de gebiedsaanwijzing geldt.

Het plaatsen van camera's mag niet langer dan noodzakelijk is in het belang van de openbare ordehandhaving. Indien een langere duur van tijdelijk of flexibel toezicht nodig blijkt, wordt art. 151c van de Gemeentewet aangeraden. Cameratoezicht is een dure maatregel en de effectiviteit hangt sterk af van de context en de wijk. Het acute karakter van de dreiging en het sentiment in de wijk zijn belangrijke afwegingsfactoren.

Pandsluiting

Wanneer er sprake is van ernstige dreiging, kan de burgemeester een pand⁷ sluiten op basis van artikel 174a van de Gemeentewet. Dit is een ingrijpende maatregel en dient zorgvuldig te worden afgewogen (zie Bijlage 2, Overzicht bestuurlijke bevoegdheden).

De burgemeester kan bijvoorbeeld een pand sluiten waar vuurwerk wordt aangetroffen, indien dat vuurwerk in dat concrete geval kan worden aangemerkt als wapen. Dat is het geval als de politie bijvoorbeeld Cobra's aantreft: dit is het type vuurwerk dat veel gebruikt wordt bij aanslagen met explosies.

DE GEMEENTE KAN BESTUURLIJK OPTREDEN OM HET RISICO OP EEN AANSLAG MET EXPLOSIIVEN TE BEPERKEN

7 Onder een pand wordt verstaan een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal, of een bij die woning of dat lokaal behorend erf.

3.2 VERHOGEN MELDINGSBEREIDHEID

Soms zijn er in de buurt signalen die wijzen op dreiging of betrokkenheid bij criminele activiteiten. Denk aan veelvuldig bezoek op ongebruikelijke tijden, intimidatie in de straat, eerdere beschietingen of buurtbewoners die zich onveilig voelen. Hiervoor is het essentieel dat gemeenten samen met partners inzetten op het verhogen van de meldingsbereidheid. Samenwerking met wijkagenten, jongerenwerkers en buurtpreventie om signalen uit de wijk actief op te halen kan hierbij uitkomst bieden. Wijkmanagers of sociaal wijkteams kunnen hier immers een belangrijke rol in spelen en ook woningcorporaties zijn een belangrijke samenwerkingspartner. Bijvoorbeeld buurtbeheerders, leefbaarheidsconsulenten en huismeesters zijn vaak aanwezig in de wijk en

kunnen het sentiment peilen. Woningcorporaties zijn dus essentieel in de signalering.

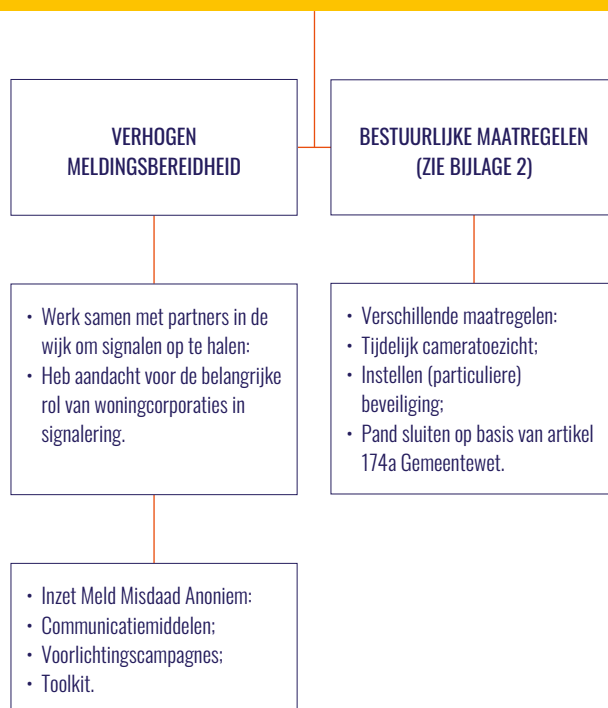
Meld Misdaad Anoniem: Toolkit voor gemeenten

M.⁸ biedt een toolkit voor gemeenten met communicatiemiddelen om bewoners actief te wijzen op anoniem melden. De toolkit bevat flyers, posters, digitale banners en wijkgerichte voorbeelden die ingezet kunnen worden bij bewonersavonden, in buurtapps of via sociale media. Hiermee kunnen gemeenten getuigen oproepen om informatie over verdachte situaties of verdacht gedrag anoniem te delen.

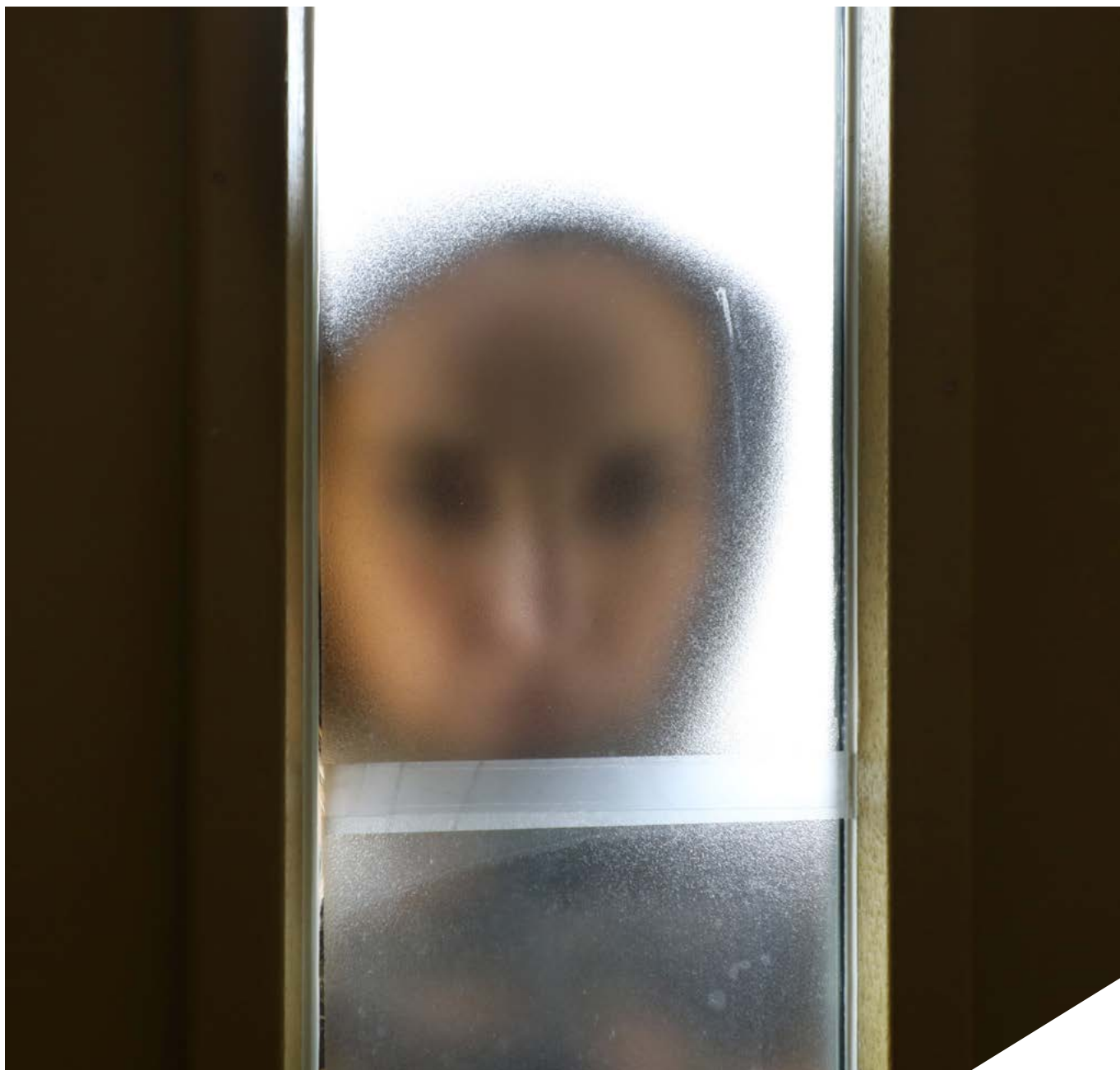
3.4 KERNPUNTEN

In onderstaand schema staan de kernpunten uit Hoofdstuk 3 vermeld.

HOOFDSTUK 3: DREIGING VAN (HERHAAL)EXPLOSIES

8 Zie website Meld Misdaad Anoniem: <https://www.meldmisdaadanoniem.nl/>. Telefoonnummer 088 5543 230, zie ook Bijlage 7.

Nauwe samenwerking met wijkagenten, jongerenwerkers of buurtpreventie kan essentieel zijn om signalen uit de wijk actief op te halen. ‘Wijkmanagers’ of sociaal wijkteams kunnen hier een belangrijke rol in spelen en ook woningcorporaties zijn een belangrijke samenwerkingspartner.

4.

DAGEN/WEKEN
NA EEN EXPLOOSIE
(NAZORG)

De eerste momenten na een explosie zijn vooral gericht op directe hulpverlening, het handhaven van de openbare orde en het veiligstellen van het bewijs en de omgeving. Enkele dagen na een explosie is de maatschappelijke onrust vaak nog voelbaar. Er kan sprake zijn van een vergisexplosie, het veiligheidsgevoel in de buurt is veranderd en er is behoefte aan transparantie. Het is daarom belangrijk om het sentiment in de wijk te blijven monitoren en duidelijke afspraken te maken over het verdere proces.

4.1 GEMEENTERAAD INFORMEREN

Afhankelijk van de grootte van de gemeente, kan het van belang zijn om de Gemeenteraad te informeren in de dagen na een explosie. Dit omdat een explosie vooral in de kleinere gemeenten politieke en bestuurlijke impact kan hebben. Bewoners, media en maatschappelijke organisaties stellen vragen – en de Gemeenteraad is de plek waar deze signalen samenkomen. Dit biedt tevens een mogelijkheid om te waarborgen dat de juiste en eenduidige informatie gedeeld wordt. Het is daarom raadzaam om de Raad op tijd te informeren, bijvoorbeeld middels een brief.

4.2 SLACHTOFFERHULP

Direct na een explosie is het de taak van de politie om Slachtofferhulp aan te bieden. Echter, enkele dagen na een explosie of in de fase van nazorg kunnen gemeenten dit aanbod nogmaals herhalen (zie Bijlage 4, Voorbeeld flyer 'Een explosie: Wat nu? – gemeente Amsterdam'). Een duidelijk overzicht is hierbij van belang, zodat slachtoffers weten wie welke hulp kan bieden.

4.3 AANDACHT VOOR SCHADE-AFHANDELING

Naast het aanbieden van Slachtofferhulp is het raadzaam om aandacht te hebben voor de financiële gevolgen voor het slachtoffer. Soms heeft een slachtoffer niet de juiste verzekering om eventuele schade te herstellen of heeft een Vereniging van Eigenaren (VvE) geen goede opstalverzekering. Dit kan zorgen voor een lange nasleep. Hiervoor is samenwerking met andere afdelingen binnen de gemeente, zoals het sociaal domein, van belang.

4.4 CHECK VERGISEXPLOSIES

Wanneer er aan het licht komt dat de explosie een zogeheten vergisexplosie is – een explosie waarbij een explosief bij een verkeerd pand tot ontploffing wordt gebracht – dan heeft dit grote gevolgen. De impact op het slachtoffer is extra ernstig, en het gevoel van willekeurige onveiligheid in de buurt neemt sterk toe. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol, zowel richting het slachtoffer en de buurt als op bestuurlijk niveau. Het slachtoffer kan immers extra psychische schade oplopen, doordat hij/zij in verband kan worden gebracht met criminele organisaties.

4.5 VOORTZETTEN BESTUURLIJKE MAATREGELEN

Het is raadzaam goed na te denken of de eerder ingezette bestuurlijke maatregelen dienen te worden voortgezet of kunnen worden afgebouwd. Hierbij is het van belang om een nieuw weegmoment vast te stellen. Bij zo'n nieuw weegmoment is dan ook een nieuwe bestuurlijke rapportage nodig. Raadpleeg hiervoor Bijlage 2, Overzicht bestuurlijke maatregelen.

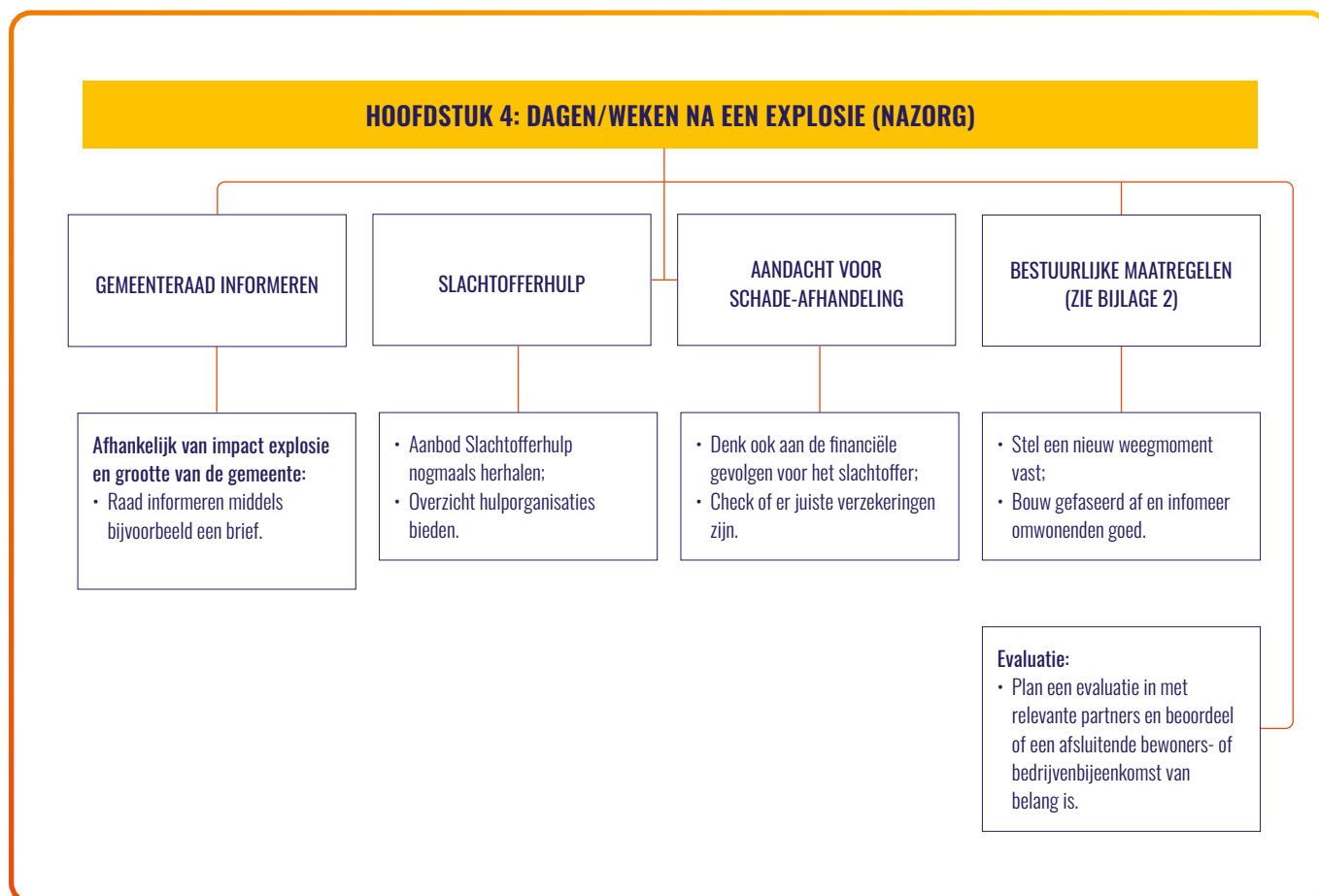
Wanneer er wordt besloten om de bestuurlijke maatregelen af te bouwen, wordt aanbevolen om dit gefaseerd te doen en hier goed met de omwonenden over te communiceren, bijvoorbeeld via een brief. Bouw bijvoorbeeld eerst het cameratoezicht af en daarna het toezicht door Handhaving en/of politie. Dit kan onrust in de wijk voorkomen.

4.6 EVALUATIE

Plan een evaluatie in met relevante partners, zoals de politie, Handhaving, het OM, de woningcorporatie en/of een wijk- of parkmanager. Pas daarna eventueel beleid aan. Bepaal ook of een afsluitende bewoners- of bedrijvenbijeenkomst van meerwaarde is.

4.7 KERNPUNTEN

In onderstaand schema staan de kernpunten van Hoofdstuk 4 vermeld.

Wanneer er wordt besloten om de bestuurlijke maatregelen af te bouwen, wordt aanbevolen om dit gefaseerd te doen en hier goed met de omwonenden over te communiceren, bijvoorbeeld via een brief.

5.

OVERZICHT ACTIES

Via onderstaande QR-code is een overzicht beschikbaar met de belangrijkste acties in het geval van een aanslag met explosieven. Het document biedt een samenvatting van maatregelen, aandachtspunten en tips en tricks bij een aanslag met explosieven op zowel woningen, voertuigen als bedrijfspanden.

De informatie is ingedeeld per fase van het incident, zoals ook beschreven in het handelingskader: preventie, direct na een explosie, dreiging van (herhaal)explosies en dagen/weken na een explosie (nazorg). Per fase worden de relevante acties beschreven om een gestructureerde en effectieve aanpak te waarborgen.

Het overzicht kan worden toegepast als inspiratiebron en praktische checklist, zowel in de voorbereidingsfase op een mogelijke aanslag met explosieven als in de directe nasleep ervan.

SCAN DE QR CODE OM HET OVERZICHT VAN
DE ACTIES TE BEKIJKEN. OF GA NAAR:
rijksoverheid.nl/offensieftegenexplosies

BIJLAGEN

Bijlage 1. Overzicht van preventieve interventies

PERSOONSGERICHTE AANPAK (PGA)

Binnen de PGA werken politie, gemeenten, OM en hulpverlening nauw samen om te voorkomen dat een persoon in de criminaliteit belandt. Er wordt geprobeerd om de daders een beter perspectief te bieden (bijvoorbeeld zorg voor een baan) en er wordt geprobeerd te voorkomen dat broertjes of zusjes van de dader ook het criminele pad op gaan.

VOORLICHTING DOOR BUREAU HALT

Bureau Halt geeft voorlichting op scholen in heel Nederland over diverse onderwerpen die gerelateerd zijn aan criminaliteit. Hoewel Halt zich primair richt op jongeren die licht strafbaar gedrag vertonen of risico lopen, past voorlichting over het thema explosies binnen hun preventieve rol.

BIJEENKOMSTEN JEUGDPROFESSIONALS

Het ministerie van Justitie en Veiligheid organiseert vijf bijeenkomsten (Almere, Den Bosch, Den Haag, Rotterdam en Utrecht) waarin de jeugdprofessionals geïnformeerd worden over het fenomeen 'aanslagen met explosieven', de risico's die de jongeren lopen met het plegen van een aanslag en welke preventieve maatregelen het ministerie momenteel inzet of nog gaat ontwikkelen om hen daarvan te behoeden. Tijdens deze bijeenkomsten wordt informatie bij de professionals opgehaald en nagegaan hoe zij jongeren weerbaarder kunnen maken tegen het plegen van dit delict en het geronseld worden hiervoor. Hiermee wordt op het lokale niveau samengewerkt, zodat gezamenlijk met een éénduidige boodschap de risico's van het plaatsen van explosieven inzichtelijk gemaakt wordt en de handelingsperspectieven die de jongeren hebben, éénduidig en effectief over worden gebracht.

CAMPAGNE MELD MISDAAD ANONIEM

De campagne van Meld Misdaad Anoniem vraagt aandacht voor de enorme impact van aanslagen met explosieven op de samenleving en roept eventuele getuigen op om hun informatie – hoe klein ook – sneller te delen. Gemeenten kunnen de campagne inzetten om bewoners, ondernemers en jongeren te bereiken via online video's en banners op Snapchat, Google, Facebook en Instagram en via bijeenkomsten en doelgroepgerichte acties. Er is onder andere een gamification quiz voor jongeren en gemeenten kunnen gebruik maken van een toolkit met verschillende communicatiemiddelen zoals poster, flyers, gadgets en een infographic.

In de campagne staan signalen centraal zoals onbekende personen of auto's bij een woning/pand, de handel en opslag van zwaar vuurwerk en afwijkend gedrag bij kwetsbare personen zoals jongeren die plotseling veel cashgeld en dure spullen hebben. Daarbij wordt de anonimiteitswaarborging van Meld Misdaad Anoniem benadrukt en het feit dat melden zin heeft; één melding kan een explosie voorkomen. De campagne is beschikbaar voor alle gemeenten.

Bijlage 2. Overzicht bestuurlijke bevoegdheden

GEMEENTEWET

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOESIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Handhaving openbare orde art. 172, lid 1 en 2 en 3 Gemeentewet	De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde. De burgemeester kan de overtreding van wettelijke voorschriften met betrekking tot de openbare orde beletten of beëindigen. Op grond van lid 3 heeft de burgemeester een 'lichte bevelsbevoegdheid'⁹. Bij de ernstige vrees voor een verstoring van de openbare orde kan hij alle bevelen geven die hij noodzakelijk acht voor de handhaving van de openbare orde. Hij mag daarbij niet afwijken van andere wetgeving. Er moet steeds sprake zijn van een plotseling, opkomend of zich concreet voordoend gevaar voor de openbare orde dan wel van een situatie dat er van een concrete en actuele dreiging sprake is.	Op grond van lid 2 kan de burgemeester met behulp van de politie overtredingen van wettelijke voorschriften beletten of beëindigen. De 'lichte bevelsbevoegdheid' uit lid 3 houdt onder meer in dat de burgemeester bij ernstige vrees voor de verstoring van de openbare orde tot een kortdurend gebiedsverbod kan besluiten. De bevoegdheid uit artikel 172, lid 3, Gemeentewet wordt vooral gebruikt in het geval dat de openbare orde al is verstoord, bijvoorbeeld bij de jaarwisseling, een kermis, maar het kan ook in een situatie na een explosie. De duur is direct gekoppeld aan de situatie dat de openbare orde dreigt te worden verstoord.	Nadeel: - Vanwege de AVG kan niet worden gecommuniceerd over het gebiedsverbod (behalve aan de betrokkenen zelf). Het gebiedsverbod betreft immers een maatregel die op de persoon is gericht, ook al is het primair een op de omgeving geënte (gebieds)maatregel. Dit betekent dat de buitenwereld niet weet dat er een gebiedsverbod is opgelegd waardoor herhalingsgevaar aanwezig blijft. Opmerking: - Wanneer in de gemeentelijke APV een bepaling over gebiedsontzeggingen is opgenomen, kan ook deze worden toegepast voor het opleggen van een gebiedsontzegging.

⁹ Een lichte bevoegdheid, in tegenstelling tot de zwaardere bevoegdheden in art. 175 Gemw.

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Sluiten van woning, lokaal of erf¹⁰ art. 174a, eerste lid sub b Gemeentewet	De burgemeester kan in het belang van de openbare orde een woning, een niet voor publiek toegankelijk lokaal of bijbehorend erf sluiten bij een ernstige verstoring van de openbare orde.	De burgemeester is bevoegd om een woning of een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bijbehorend erf te sluiten indien door ernstig geweld, of bedreiging daarmee, in of in de onmiddellijke nabijheid van de woning, de openbare orde rond de woning ernstig wordt verstoord of ernstige vrees bestaat voor het ontstaan van een zodanige verstoring. Geweld met een explosief is hiervan een voorbeeld (sub b).	Voordeel: • Een zichtbare maatregel. • Preventieve werking, het is een signaal voor de buurt/stad dat dit gedrag niet wordt geaccepteerd. • Overlast en gevoel van onveiligheid onder buurtbewoners wordt met de inzet van deze maatregel verminderd. Nadeel: • In de praktijk alleen toepasbaar als er sprake is van groot herhalingsgevaar, zoals in geval van duidelijke mate van verwijtbaarheid, concreet conflict. Dit vanwege het woonrecht van betrokkenen. • Kans op buitengerechtelijke ontbinding huurovereenkomst waardoor de bewoner huisvesting verliest en eventueel moet worden voorzien in vervangende woonruimte. • De sluiting is een tijdelijke maatregel waarmee het onderliggend probleem niet altijd structureel wordt opgelost. • De rechter toetst streng aan het evenredigheidsbeginsel; in de motivering van het besluit heeft onderbouwing van dat beginsel.

¹⁰ [Handreiking Aangepaste sluitingsbevoegdheid](#) (CCV)

¹¹ Kamerstukken II 2022-2023, 36217, nr. 6, p. 13-14.

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Noodbevel (gebiedsverbod doelwit) art. 175 Gemeentewet	De burgemeester kan een noodbevel inzetten bij (vrees voor) ernstige wanordelijkheden en/of bij rampen, beide ter handhaving van de openbare orde en veiligheid. De normale bevoegdheden moeten ontoereikend zijn. Met een noodbevel kan de burgemeester van geldend recht afwijken, maar niet van de Grondwet. Het noodbevel heeft een ad-hoc-karakter, is gericht tot een bepaalde groep of tot een persoon, heeft een eenmalige werking en richt zich op een kleiner gebied dan een noodverordening.	Als sprake is van een ernstige dreiging voor het leven van een persoon en daarbij ook omwonenden worden getroffen door deze dreiging, kan een gebiedsverbod worden opgelegd aan bewoners. De inzet is afhankelijk van de dreiging. • Een noodbevel is rechtstreeks gericht tot een individu of concrete groep personen. • Een noodbevel is uitgewerkt zodra het bevel is opgevolgd. • Een noodbevel wordt medegedeeld aan degene(n) tot wie het bevel zich richt • Indien het noodbevel op schrift is gesteld, geldt bestuursrechtelijke rechtsbescherming • Het niet opvolgen/naleven van een noodbevel is een misdrijf (artikel 184 Sr.)	Nadeel: • Ingrijpende maatregel die stevige onderbouwing vraagt. Denk aan proportionaliteitstoets. • Een gebiedsverbod richting de bewoner (slachtoffer) kan in de beeldvorming overkomen als een maatregel waarbij “de verkeerde persoon” wordt geraakt (die is toch slachtoffer?). Let wel: Vanwege de AVG kan niet openlijk worden gecommuniceerd aan wie en waarom er een gebiedsverbod is opgelegd. Wel kan de burgemeester in algemene zin aangeven dat er gebiedsverboden zijn opgelegd inzake een incident.

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Noodverordening art. 176 Gemeentewet	De burgemeester kan bij (vrees voor) lokale noodsituaties ingrijpen en noodverordeningen inzetten. In tegenstelling tot het noodbevel zijn noodverordeningen voor herhaalde toepassing vatbaar, worden ze ingezet voor een bepaalde tijd en kunnen ze aan een open groep worden opgelegd. Als de maatregel moet worden getroffen t.a.v. een persoon zal gekozen worden voor een noodbevel .	• Een noodverordening is een algemeen verbindend voorschrift voor een abstracte groep personen. • Intrekking van een noodverordening is noodzakelijk om werking daarvan te beëindigen. • Algemene bekendmaking van een noodverordening vindt plaats op een door de burgemeester te bepalen wijze (vaak via gemeentelijke website, de media en aanplakken op gemeentehuis. • Voor een noodverordening geldt rechtsbescherming bij de civiele rechter/ strafrechter en bestuurlijke controle via de gemeente en Commissaris van de Koning. • Het niet naleven/opvolgen van een noodverordening is een overtreding (443 Sr.)	Bij een explosie zal in verband met de directe actie die nodig is eerder gekozen worden voor een noodbevel om snel in te grijpen. Maar mocht daarna sprake zijn van aanhoudende dreiging kan het noodbevel een noodverordening worden. De explosie is vaak wel herleidbaar naar een persoon of personen waardoor van blijvende dreiging niet snel meer sprake is en de verordening niet meer van toepassing.

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Toezicht op openbare samenkomsten en inrichtingen art. 174 lid 2 Gemeentewet	De burgemeester is belast met het toezicht op openbare samenkomsten en gemakkelijkheden en voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. De burgemeester kan bevelen geven die met het oog op de bescherming van de gezondheid en veiligheid noodzakelijk zijn.	Onderdeel van het toezicht is de uitvoering van verordeningen zoals de APV. Als de APV zo'n bepaling bevat kan de burgemeester een voor publiek toegankelijke inrichting sluiten, met het oog op de bescherming van de gezondheid en veiligheid. Kent de APV zo'n bepaling niet, dan kan de burgemeester op grond van artikel 174 lid 2 Gemeentewet overgaan tot sluiting van een inrichting als de openbare veiligheid of gezondheid in het gevaar komt. Er moet dan wel sprake zijn van onverwijlde spoed. Artikel 174 Gemw kent de burgemeester een algemene toezichtrol toe (eerste lid), een daarop geënte bevelsbevoegdheid (tweede lid) en een exclusieve taak bij de uitvoering van gemeentelijke verordeningen ter zake (derde lid). De invulling van voornoemd toezicht en de bevoegdheden van de burgemeester in dat verband worden nader geregeld in de APV.	

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Cameratoezicht¹² art. 151c Gemeentewet + artikel 151b Gemeentewet	De gemeenteraad kan de burgemeester de bevoegdheid toekennen om camera's in te zetten in het belang van de handhaving van de openbare orde en veiligheid. De burgemeester besluit óf en zo ja in welk gebied camera's worden ingezet en voor welke duur de gebiedsaanwijzing geldt. Het plaatsen van camera's mag niet langer dan noodzakelijk is in het belang van de openbare ordehandhaving.	Camera's kunnen wanneer dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is worden ingezet. Ze kunnen binnen een aangewezen gebied worden geplaatst om daders af te schrikken en om het veiligheidsgevoel in de buurt te vergroten. De burgemeester besluit over de inzet. Let op: voor de inzet van deze bevoegdheid is toestemming van de gemeenteraad nodig. Die moet de bevoegdheid bij verordening aan de burgemeester hebben toegekend.	Voordeel: • Snel toepasbaar en zichtbaar. Daarmee heeft cameratoezicht een preventieve werking. Nadeel: • Kostbaar. • Het bekijken en benutten van de beelden vraagt de nodige capaciteit bij gemeenten en politie. Het regelmatig bekijken van de beelden is een voorwaarde, omdat daarmee verdedigbaar is dat cameratoezicht een effectief middel is de orde te handhaven en ordeverstoringen te voorkomen.¹³

¹² Op grond van artikel 3 Politiewet heeft de politie de taak om de (rechtsorde en) openbare orde te handhaven. In het kader van deze taak mogen zij camera's gebruiken. Dit is echter geen onderdeel van het bestuurlijk instrumentarium van de burgemeester.

¹³ Kamerstukken II 2003/04, 29440, 3, p. 1 en 16-17

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Aanwijzing veiligheidsrisicogebied (preventief fouilleren) art. 151b Gemeentewet	De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om de burgemeester bevoegd te maken tot het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden bij (dreigende) verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens. Een veiligheidsrisicogebied zorgt ervoor dat preventief gefouilleerd kan worden. De inzet wordt overlegd in de driehoek en hoewel de burgemeester eigenstandig kan beslissen, moet de OvJ vervolgens bevel geven aan de politie tot preventief fouilleren. Voor het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied zijn een feitelijke onderbouwing, en toetsing aan de proportionaliteit en subsidiariteit nodig.	Een veiligheidsrisicogebied kan in principe alleen worden aangewezen als sprake is van (een dreiging van) de aanwezigheid van wapens. Echter, vuurwerk kan ook worden geclassificeerd als wapen wanneer het voldoet aan artikel 2 Wet wapens en munitie. Dat is zo als vuurwerk bestemd is voor het raken van personen of zaken door vuur of door middel van ontploffing. Daarnaast geldt dit ook als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat vuurwerk is bestemd om letsel aan personen toe te brengen of daarmee te dreigen. Daarvoor moet dan worden gekeken naar de aard van vuurwerk of de omstandigheden waaronder het wordt gevonden. Een concrete verdenking dat een persoon het vuurwerk bij zich draagt is niet nodig om het veiligheidsrisicogebied aan te wijzen. Daar kan dan preventief gefouilleerd worden. Het is immers een controlemiddel.	Voordeel: • Zichtbaarheid. • Bij grote kans op herhaling is dit een aangewezen middel. Nadeel: • Deze maatregel dient onderdeel te zijn van een integrale aanpak, en dient in samenhang met een andere maatregel te worden ingezet.
Spoedaanwijzing veiligheidsrisicogebied (preventief fouilleren) art. 174b Gemeentewet	De burgemeester heeft de bevoegdheid om zonder vooraf gekregen toestemming van de raad in een onvoorzienbaar spoedeisend geval voor maximaal 12 uur een gebied aan te wijzen waarbinnen opsporingsambtenaren op bevel van justitie mogen fouilleren.	Zie ook de reguliere bepaling over het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied (art. 151b Gemeentewet). De burgemeester kan dit in spoedgevallen ook zonder verordening van de gemeenteraad doen.	

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Gebieds-, groepsverbod en meldplicht art. 172a Gemeentewet	De burgemeester kan gerichte bevelen geven in het geval van ernstige overlast of ernstig belastend gedrag jegens personen of goederen. Het bevel bestaat uit een gebieds- of verblijfsverbod, een groepsverbod of een meldplicht. Dit bevel kan alleen worden gegeven aan een persoon die eenmaal ernstig of minstens twee keer individueel of in groepsverband de openbare orde heeft verstoord en er vrees is voor verdere verstoring. Er dient dus al sprake te zijn van een opgebouwd dossier met een reeks van overlastgevende gedragingen waaruit de vrees voor herhaling kan worden gedestilleerd.	De burgemeester kan een gebiedsverbod (oftewel verblijfsontzegging) opleggen aan het doelwit van een explosie of de dader van een explosie vanwege de (ernstige) verstoring van de openbare orde en veiligheid, mits voldaan is aan de gestelde voorwaarden. Sinds 2015 kan een gebiedsverbod of verblijfsontzegging ook bij <i>first offenders</i> worden ingezet. Deze bevoegdheid wordt vooral gebruikt voor bijvoorbeeld bedelaars, hangjongeren of voetbalhooligans. Het gaat dan meestal om niet (heel) acute situaties.	Opmerking: Artikel 172a Gemeentewet geeft de burgemeester een bevelsbevoegdheid die de wetgever heeft ingevuld. In dit opzicht onderscheidt deze bepaling zich van de algemeen geformuleerde bevoegdheid in artikel 172 lid 3 Gemeentewet. Een bevel op grond van artikel 172a Gemeentewet kan diep ingrijpen op burgervrijheden: het kan een langdurig gebiedsverbod en/of groepsverbod en/of een meldingsplicht bevatten. Hiermee is een belangrijk verschil aangegeven met bevoegdheden die de burgemeester aan de APV en aan artikel 172 lid 3 Gemeentewet ontleent. Met die bevoegdheden kan hij immers geen grondwettelijk beschermde grondrechten beperken.
Bevel minderjarigen art. 172b Gemeentewet	De burgemeester heeft de bevoegdheid om aan personen die het gezag uitoefenen aan kinderen jonger dan 12 jaar die kinderen te begeleiden in de openbare ruimte. Het gaat daarbij om minderjarigen die minstens twee keer in groepsverband de openbare orde hebben verstoord en er ernstige vrees is voor verdere verstoring.	De burgemeester kan de ouders/verzorgers van het kind opleggen dat het kind begeleiding moet hebben tijdens de avonduren (dus niet alleen of in groepsverband op straat zonder een ouder of een voogd). Het negeren van het bevel levert een overtreding op van art. 184 WvSr.	

ALGEMENE PLAATSELIJKE VERORDENING (APV)¹⁴

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Verbod op verstoren openbare orde APV¹⁵	De APV kent een bepaling waarin het verbod op verstoren van de openbare is opgenomen. Overtreding is een strafbaar feit en kan zowel met een boete worden afgedaan als met een last onder dwangsom (of beide).	Excessief geweld tegen een pand is een ernstige verstoring van de openbare orde. Naast een strafrechtelijke afdoening kan ook m.b.v. de APV een (bestuursrechtelijke) last onder dwangsom worden opgelegd om recidive te voorkomen.	Nadeel: • Op basis van ervaringen tot nu toe wordt deze maatregel zelden toegepast bij explosies.
Verblijfsontzegging¹⁶	De APV kent een bepaling waarin een verblijfsontzegging kan worden opgelegd, indien specifiek genoemde overtredingen worden begaan.		Nadeel: • Op basis van ervaringen tot nu toe wordt deze maatregel zelden toegepast bij explosies.

¹⁴ De Model-APV van de VNG is te vinden via www.vng.nl (inloggen noodzakelijk)

¹⁵ bijvoorbeeld in Utrecht art. 2:2 APV

¹⁶ bijvoorbeeld in Haarlem art. 2:75a APV

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Sluiting publiek toegankelijk gebouw¹⁷	De APV kent een bepaling waarin de burgemeester de sluiting kan bevelen van een voor publiek toegankelijk gebouw, inrichting of ruimte als daar: zich andere feiten of omstandigheden hebben voorgedaan die de vrees wettigen dat het geopend blijven van het gebouw, de inrichting of de ruimte ernstig gevaar oplevert voor de openbare orde en/of het woon- en leefklimaat. Dit artikel wordt vaak toegepast in combinatie met art. 174 Gemeentewet.		Voordeel: - Deze maatregel haalt de dreiging direct weg. Nadeel: - Hiervoor moet een bewijsbaar vermoeden bestaan dat de inrichting een ernstig gevaar oplevert voor de openbare orde. De bewijsbaarheid zal vaak discutabel zijn en door een rechter getoetst worden. Feitelijk zal dit meer van toepassing zijn bij herhaalexplosies. - Het intrekken van de vergunning kan juist een van de redenen zijn waarom de explosie heeft plaatsgevonden.
Artikel 1:8 Model APV Algemene weigeringsgronden Exploitatie-vergunning¹⁸	Lid 2. De vergunning kan worden ingetrokken in de gevallen en onder de voorwaarden als bedoeld in de artikelen 7 juncto 3 van de Wet Bibob. Feitelijk kan een vergunning worden ingetrokken op grond van de integriteit van de aanvrager of de personen die betrokken zijn bij het bedrijf.		Voordeel: - Deze maatregel haalt de dreiging direct weg. Nadeel: - De bewijsbaarheid is lastig, tenzij er een veroordeling plaats heeft gevonden. - Het intrekken van de vergunning kan juist een van de redenen zijn waarom de explosie heeft plaatsgevonden. - Alleen mogelijk als in het pand een bedrijf gevestigd is waarvoor een vergunning door de gemeente (B&W of B) is verleend die onder het toepassingsbereik van de Wet Bibob valt.

¹⁷ bijvoorbeeld in Almere art. 2:43a APV

¹⁸ bijvoorbeeld in Den Haag art. 2:28 lid 5 & 6 APV

INSTRUMENT	OMSCHRIJVING	TOEPASSING BIJ (DREIGING VAN) EXPLOSIE, OVERWEGINGEN	VOOR- EN NADELEN
Artikel 2:28 lid 3, Model APV weigeringsgronden Exploitatievergunning openbare inrichtingen¹⁹	In afwijking van het bepaalde in artikel 3:4 Model APV kan de burgemeester de vergunning geheel of gedeeltelijk weigeren (lees intrekken) als naar zijn oordeel moet worden aangenomen dat: Artikel 1. de woon- en leefsituatie in de omgeving van de openbare inrichting op een ontoelaatbare wijze nadelig worden beïnvloed; Artikel 2. de exploitant of de leidinggevende in enig opzicht van slecht levensgedrag is.		Voordeel: - Deze maatregel haalt de dreiging direct weg. Nadeel: - De bewijsbaarheid is lastig, tenzij er een veroordeling plaats heeft gevonden. - Het intrekken van de vergunning kan juist een van de redenen zijn waarom de explosie heeft plaatsgevonden.

¹⁹ Bijvoorbeeld in Haarlem, art. 2:28c & d APV

Bijlage 3. Voorbeeld bestuurlijke rapportage – Nationale Politie

BESTUURLIJKE RAPPORTAGE

VERTROUWELIJK

Aan	De burgemeester van de gemeente NAAM GEMEENTE
Onderwerp	Geweldsincident ADRES (spoedrapportage)
Organisatie/afdeling	Politie Eenheid NAAM EENHEID, NAAM AFDELING
Rapporteur	NAAM RAPPORTEUR, FUNCTIE RAPPORTEUR
Aanbieder	NAAM AANBIEDER, FUNCTIE AANBIEDER
Datum	Datum ondertekenen rapportage

JURIDISCHE GROND VOOR INFORMATIEDELING

Deze rapportage (en eventuele bijlagen) bevat(ten) politiegegevens zoals bedoeld in de Wet politiegegevens (Wpg). De gegevens worden op grond van art. 16 lid 1 sub b onder 2 Wpg aan de burgemeester van de gemeente NAAM GEMEENTE verstrekt. *OPTIONEEL*: De informatie wordt verstrekt na afstemming met de betrokken officier(en) van justitie.

Op politiegegevens rust een geheimhoudingsplicht. Deze plicht rust ook op (derde-) ontvangers van deze gegevens. De verstrekte gegevens mogen worden gebruikt voor zover een bij of krachtens de wet gegeven voorschrift tot verstrekking verplicht of uit zijn taak de noodzaak daartoe voortvloeit (art. 7 lid 2 Wpg). Nu de gegevens zijn verkregen op grond van de Wpg, mag de ontvanger deze gegevens verwerken op basis van art. 33 lid 1 Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, in verband met art. 6 lid 1 Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Hieruit volgt dat de informatie uit deze rapportage mag worden gebruikt voor de motivering van een besluit en/of beslissing, ook als daartegen een rechtsmiddel is of wordt aangewend. Bij verdere verwerking en/of verstrekking dient onverkort rekening te worden gehouden met de bepalingen uit de AVG en de geheimhoudingsplicht uit de Wpg. Dit kan betekenen dat het aangewezen is om bepaalde gegevens niet te verstrekken en/of met een beroep op wettelijk beperkte kennisname (art. 7:4, art. 8:29, art. 8:108 Algemene wet bestuursrecht) aan te bieden in bezwaar, (administratief) beroep en hoger beroep. Indien op passages in deze rapportage wettelijk beperkte kennisname van toepassing is, dan is dit bij deze passages expliciet aangegeven. In voorkomende gevallen wordt geadviseerd om hierover contact op te nemen met de aanbieder van deze bestuurlijke rapportage.

AANLEIDING

VUL HIER DE AANLEIDING TOT HET VERSTREKKEN VAN DE BESTUURLIJKE RAPPORTAGE IN.

TOELICHTING (VOOR VERSTREKKEN VERWIJDEREN): Beschrijf hier de aanleiding van het verstrekken van de bestuurlijke rapportage. Dat wil zeggen: het incident, inclusief adres, datum en tijdstip.

BETROKKENE(N) EN LOCATIE(S)

Deze bestuurlijke rapportage heeft betrekking op de volgende locatie(s):

Adres STRAATNAAM HUISNUMMER, POSTCODE, WOONPLAATS

Uit de Basisregistratie Personen blijkt dat op het adres STRAATNAAM + HUISNUMMER te PLAATSNAAM de volgende personen staan ingeschreven:

- NAMEN

Optioneel: Bij de politie is bekend dat ook de volgende persoon/personen woonachtig zijn op het voornoemde adres:

- NAMEN OVERIGE BEWONERS

Uit de gegevens van het Kadaster blijkt dat het perceel aan de STRAATNAAM + HUISNUMMER in eigendom is van:

- NAAM EIGENAAR

Optioneel: Bij de politie is bekend dat het pand aan de STRAATNAAM + HUISNUMMER wordt gehuurd door:

- NAAM HUURDER

Optioneel: Uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel blijkt dat op het adres STRAATNAAM

+ HUISNUMMER de volgende onderneming staat ingeschreven:

- NAAM ONDERNEMING

Het pand aan de STRAATNAAM + HUISNUMMER betreft een TYPE PAND, BIJVOORBEELD VRIJSTAANDE WONING, HOEKPAND, BEDRIJFSPAND, WINKELPAND.. Voor wat betreft de ligging van het pand merkt de politie het volgende op. KORTE OMSCHRIJVING LIGGING PAND. BIJVOORBEELD: MIDDEN IN EEN WOONWIJK, WAAR VEEL JONGE GEZINNEN WONEN. OF: IN EEN WIJK WAARBIJ WONINGEN VOOR WAT BETREFT UITERLIJKE VERSCHIJNINGSVORM UITERLIJKE GELIJKENISSEN VERTONEN. OF: IN HET HORECACONCENTRATIEGEBIED.

BEVINDINGEN

Onderzoeksbevindingen

VUL HIER DE RELEVANTE ONDERZOEKSBEVINDINGEN IN

TOELICHTING (VERWIJDEREN VOOR VERSTREKKEN): Beschrijf het incident (feitelijk en zonder gedetailleerde daderinformatie). Denk hierbij aan relevante informatie, zoals:

- Wanneer komt bij de politie de melding binnen? En hoe? (via getuige of bewoners? Of eigen waarneming door collega?)
- Wat treft de politie ter plaatse aan?
- Welke personen waren in het pand aanwezig ten tijde van het incident?
- Treft de politie omstanders/buurtbewoners op straat aan?
- Welke schade is aan het pand en wat is de ernst van het incident?
- Welk middel is (vermoedelijk) gebruikt?
- Is er zicht op een concrete toedracht of aanleiding van het incident? Zijn er aanwijzingen dat onderhavig geweldsincident verband houdt met eerdere (gewelds) incidenten? Voorbeeldzin: "De politie heeft op het moment van het verstrekken van deze bestuurlijke rapportage nog geen zicht op de concrete aanleiding of toedracht van onderhavig geweldsincident."
- Zijn er voor deze bestuurlijke rapportage relevante aanhoudingen verricht? Voorbeeldzin: "De politie heeft op het moment van het verstrekken van deze bestuurlijke rapportage nog geen voor deze bestuurlijke rapportage relevante aanhouding(en) verricht." Of "Er is een verdachte aangehouden. Dit wil niet zeggen dat een nieuw incident is uitgesloten, want het is bekend dat personen die worden ingeschakeld om dergelijke daden te plegen eenvoudig opnieuw gevonden zijn."

- Verricht de politie opsporingsonderzoek? Zijn er al relevante bevindingen/aanwijzingen? Voorbeeldzin: "De politie beschikt over informatie die erop wijst dat betrokkene NAAM BETROKKENE zich begeeft in het criminele circuit." Of: "De politie beschikt over informatie die erop wijst dat een conflict in het criminele circuit ten grondslag ligt aan onderhavig geweldsincident."

Zorg ervoor dat je alleen informatie benoemt die daadwerkelijk uit processen-verbaal/mutaties komt.

Bevindingen buurtonderzoek

INDIEN VAN TOEPASSING: GEEF HIER DE BEVINDINGEN UIT HET BUURTONDERZOEK WEER.

TOELICHTING (VERWIJDEREN VOOR VERSTREKKEN): Zijn burens angstig? Heersen er gevoelens van onveiligheid? Het is niet noodzakelijk om aan te geven welke buurtbewoner wat precies heeft verklaard. Voldoende is dat de bevindingen op hoofdlijnen worden weergegeven. Neem hier ook geen onderzoeksbevindingen op welke buurtbewoners wat gezien heeft of een camera heeft hangen. Geef ook aan als er geen relevante bevindingen zijn uit het buurtonderzoek, of als er geen sprake is van maatschappelijke onrust/gevoelens van angst.

Verklaring(en)

Betrokkene ACHTERNAAM BETROKKENE heeft tegenover de politie verklaard dat:

- VERKLARING BETROKKENE

TOELICHTING: Geef hier kort de relevante verklaringen weer, zowel belastend als ontlastend. Je kan hier ook getuigenverklaringen opnemen. In het geval van een verdachte: benoem ook als deze zich beroept op diens zwijgrecht.

Overige politie-informatie¹

Informatie betrokkene(n)

Uit de politiesystemen blijkt dat betrokkene NAAM BETROKKENE de afgelopen vijf jaren de volgende voor deze bestuurlijke rapportage relevante antecedenten op naam heeft staan:

WERK HIER DE ANTECEDENTEN UIT. OF GEEF AAN DAT BETROKKENE GEEN RELEVANTE ANTECEDENTEN HEEFT.

Uit de politiesystemen blijkt dat betrokkene NAAM BETROKKENE de afgelopen vijf jaren de volgende voor deze bestuurlijke rapportage relevante registraties op naam heeft staan:

WERK HIER DE REGISTRATIES UIT. OF GEEN AAN DAT BETROKKENE GEEN RELEVANTE REGISTRATIES HEEFT.

Optioneel: Met betrekking tot betrokkene NAAM BETROKKENE merkt de politie het volgende op. BIJZONDERHEDEN MET BETREKKING TOT BETROKKENE.

TOELICHTING (VERWIJDEREN VOOR VERSTREKKEN): Is de politie bekend met bijzonderheden, zoals een kwetsbare positie? Denk daarbij aan fysieke of geestelijke kwetsbaarheid (zoals aanpassingen in woning, medische omstandigheden en verslavingen)? Omschrijf dit zo neutraal mogelijk (i.v.m. privacy).

Informatie locatie

Met betrekking tot het adres STRAATNAAM + HUISNUMMER staan de afgelopen vijf jaren de volgende voor deze bestuurlijke rapportage relevante registraties in de politiesystemen.

WERK HIER DE REGISTRATIES OVER DE LOCATIE UIT. OF GEEF AAN DAT ER GEEN RELEVANTE REGISTRATIES ZIJN.

TOELICHTING (VERWIJDEREN VOOR VERSTREKKEN): Geef hier de relevante politie-informatie weer, zoals registraties over zowel de betrokkene(n) als de locatie. De antecedenten/registraties mogen maximaal 5 jaar oud zijn.

Overige politie-informatie

GEEF HIER ALLE OVERIGE POLITIE-INFORMATIE WEER.

TOELICHTING (VERWIJDEREN VOOR VERSTREKKEN): Geef hier alle overige politie-informatie weer. Denk daarbij, indien bekend, aan welke (veiligheids)maatregelen er zijn getroffen naar aanleiding van het incident (zowel door de politie als door de bewoners/eigenaren zelf). Zien wij als politie een kans op herhaling, bijvoorbeeld door een opbouw in geweld rondom deze persoon/locatie?

¹ Antecedenten volgens politiesystemen bevatten gegevens van personen tegen wie een proces-verbaal ter zake een misdrijf is opgemaakt. De antecedenten die in deze rapportage zijn opgenomen zijn geselecteerd op relevantie voor deze specifieke rapportage. Informatie over vervolgingsbeslissingen en veroordelingen dient bij het Openbaar Ministerie te worden opgevraagd.

Overige informatie

GEEF HIER, INIDEN VAN TOEPASSING, OVERIGE RELEVANTE INFORMATIE WEER.

TOELICHTING (VERWIJDEREN VOOR VERSTREKKEN): Let op: het gaat hier om andere informatie dan politie-informatie. Denk aan informatie uit open bronnen, mediaberichtgeving (denk aan bronvermelding). Informatie over vergelijkbare of eerdere incidenten kan bijvoorbeeld de maatschappelijk onrust onderbouwen/nader duiden.

MAATSCHAPPELIJKE URGENTIE

Sinds 2020 worden in Nederland in toenemende mate bij woningen aanslagen met explosieven gepleegd. Uit onderzoek blijkt dat in de jaren 2021, 2022 en 2023 grofweg een verdubbeling van het aantal aanslagen is geweest.² In 2024 hebben meer dan 1.500 aanslagen bij woningen en panden plaatsgevonden. Het betreffen geen aanslagen met een terroristisch of anderzijds ideologisch motief, maar aanslagen waaraan een conflict tussen burgers of een vete in de criminele wereld (bijvoorbeeld over het niet nakomen van afspraken, een concurrentiestrijd of een geschil over handelsgronden voor drugs) ten grondslag ligt. Duidelijk is dat de aanslagen doorgaans worden gebruikt om het

doelwit op enige manier onder druk te zetten.³ De aanslagen met explosieven kunnen op zichzelf staande incidenten zijn. Regelmatig komt het echter voor dat het doelwit of het slachtoffer van een aanslag wraak neemt door zelf ook een aanslag te plegen. Deze tegenreacties vormen zo een cluster van aanslagen. De politie constateert dat ongeveer 80% van deze aanslagen wordt gepleegd met zwaar professioneel vuurwerk of zelfgemaakte explosieven waarbij zwaar vuurwerk als bestandsdeel kan dienen. De uitvoerders van deze aanslagen met explosieven zijn regelmatig jong en onervaren, en door een vaak klungelige uitvoering bestaat het risico op schade aan gebouwen of personen die zich rondom het doelwit bevinden. De ronselaars die in opdracht werken voor anderen, lijken voornamelijk jonge jongens met een kwetsbare sociaaleconomische status aan te trekken. Zij worden gepaaid met een forse beloning voor een ogenschijnlijk simpele klus. De beloningen worden echter niet altijd uitgekeerd en in communicatie wordt over deze jongeren gepraat alsof zij een inwisselbaar goed zijn. Nadat zij zijn ingestapt, worden zij onder druk gezet om niets los te laten over de uitvoering wanneer zij worden aangehouden. De uitvoerders vormen zo een buffer tussen de opsporing en de opdrachtgevers.

Dit type aanslag veroorzaakt een ernstige verstoring van de openbare orde en heeft een duidelijke weerslag en impact op de maatschappij. De aanslagen veroorzaken allereerst gevaar voor personen en goederen, zowel voor de bewoners van de woningen waarop de aanslag is gepleegd, als voor omwonenden en/of passanten. Wanneer iemand zich op het verkeerde moment op de verkeerde plek bevindt, kunnen de aanslagen leiden tot ernstig lichamelijk letsel of zelfs een dodelijke afloop. Ook op afstand kunnen verwondingen en schade optreden door rondvliegend materiaal. Door bijvoorbeeld de drukgolf als gevolg van de explosie kan permanente gehoorschade ontstaan en tot op tientallen meters afstand tijdelijke gehoorschade. Bij dit type aanslagen is er verder een reële kans op brand naar aanleiding van de explosie.⁴ Door de hitte die vrijkomt bij de explosie kunnen bovendien licht ontvlambare materialen in brand vliegen. De politie merkt hierbij op dat deze aanslagen ook aan omliggende woningen of bedrijven in de buurt geparkeerde voertuigen veel schade toebrengen. Deze schade, met een totaalbedrag van jaarlijks meerdere miljoenen, komt momenteel voor rekening van verzekeraars. Ten slotte blijkt een groot deel van de aanslagen gepleegd te worden bij sociale huurwoningen. De kosten voor het herstellen van de schade komt voor rekeningen van de woningcorporaties, waardoor ook deze sociale instanties en huurders worden benadeeld.

2 F.A. Boerman e.a., Geweld van de georganiseerde misdaad in beeld: Moord & doodslag en aanslagen met explosieven. Fenomeenbeeld geweld 2024, Politie 2024

3 Desalniettemin bestaat een reële kans op fysieke verwondingen door rondvliegend materiaal en mogelijk uitslaande brand.

4 Boerman e.a. 2024, p. 17.

Ten tweede veroorzaken de aanslagen duidelijke immateriële schade. Omdat regelmatig het woonhuis van een doelwit of diens familieleden wordt aangeduid als aanslaglocatie, worden onschuldige burgers indirect betrokken bij dit criminele geweld. Zij worden doorgaans mede als gevolg van de harde knallen midden in de nacht wakker geschud. Daarom kunnen de explosies bij getroffen en omwonenden ernstige emotionele trauma's teweegbrengen, waardoor zij zich niet meer veilig voelen in hun eigen buurt. De politie merkt hierbij bovendien op dat met enige regelmaat "vergisaanslagen" worden gepleegd, waarbij een verkeerd pand als doelwit wordt gezien. Zo worden burgers ook

direct doch per ongeluk betrokken bij vetes in de onderwereld. De explosies kunnen derhalve zorgen voor onrust en onveiligheidsgevoelens in de omgeving. In Het Parool is een artikel opgenomen waarin aandacht wordt besteed aan de gevolgen voor buurtbewoners. Een direct omwonende stelt: 'Voor ons als omwonden werd duidelijk dat we niet veilig zijn. De emotionele impact is enorm, ons woongenot is verdwenen. Vooral omdat niemand kan zeggen of wéér iets zal gebeuren en de incapabele overheid totaal verzaakt adequaat op te treden.'⁵

AFSLUITING

OPTIONEEL: KORTE SAMENVATTING

TOELICHTING (VERWIJDEREN VOOR VERSTREKKEN): Geef hier een korte samenvatting van hetgeen in de rapportage staat en maak daarbij een link naar het doel van de verstrekking (namelijk: openbare- ordehandhaving). Voorbeeld: "Op [DATUM] heeft een geweldsincident plaatsgevonden op [ADRES]. De politie verricht op het moment van het verstrekken van deze rapportage onderzoek. Op dit moment is de achtergrond en aanleiding van het incident nog onduidelijk. Er zijn geen voor deze bestuurlijke rapportage relevante aanhoudingen verricht. De politie sluit een kans op herhaling niet uit."

Op basis van de in deze bestuurlijke rapportage vermelde feiten en omstandigheden wordt u in overweging gegeven passende bestuurlijke maatregelen te nemen. Wij verzoeken u om ons binnen redelijke termijn op de hoogte te stellen van de genomen bestuurlijke maatregel(en).

ONDERTEKENING

Deze bestuurlijke rapportage is opgemaakt naar waarheid, op basis van op ambtseed/ ambtsbelofte opgemaakte processen-verbaal, politiemutaties en openbare bronnen.

Ondertekend te PLAATSNAAM op DATUM NAAM RAPPORTEUR, FUNCTIE RAPPORTEUR

Voor gezien:

Ondertekend te PLAATSNAAM op DATUM NAAM AANBIEDER, FUNCTIE AANBIEDER

BIJLAGE(N)

NEEM HIER, INDIEN VAN TOEPASSING, RELEVANTE BIJLAGE(N) OP.

⁵ P. Vugts & M. van Dongen, 'De impact van een explosie bij de burens: 'Ons woongenot is verdwenen', *Het Parool* 27 januari 2024.

Bijlage 4. Voorbeeld flyer 'Een explosie. Wat nu?' – gemeente Amsterdam

Voorkant flyer:

× Gemeente
× Amsterdam

amsterdamse
federatie van
woningcorporaties

Achterkant flyer:

Bij slachtofferhulp

- Het kan zijn dat de situatie ingrijpend is voor u of uw gezinsleden. U kunt dan contact opnemen met **Slachtofferhulp** via **0900 0101** of kijk op **www.slachtofferhulp.nl**.

Bij de politie

- Samen voor een veiligere buurt: wilt u nog iets delen over het incident of ziet u iets verdachts? Bel **0900 8844** en bij **spoed 112**.
- Wie is uw **wijkagent**? Vul uw postcode in op **www.politie.nl/mijn-buurt**.

Bij uw verzekeraar

- Vragen over schade aan inboedel of tijdelijke huisvesting? Neem contact op met uw **inboedelverzekering**.

Bij uw woningcorporatie, verhuurder of vve bestuur

- Vragen over uw woning of gebouw? Neem contact op met uw **woningcorporatie, verhuurder** of **vve bestuur**.

Bij de gemeente

- Overlast van buurtbewoners of zorg over buurtbewoners? Bel **Meldpunt Zorg en Woonoverlast: 020 255 2914** of **www.amsterdam.nl/zorgenwoonoverlast**.

Bij Meld misdaad anoniem

- Iets verdachts gezien en u doet liever een anonieme melding? Bel dan **Meld Misdaad Anoniem: 0800 7000** of **www.meldmisdaadanoniem.nl**.

www.amsterdam.nl/explosies

English, عربي, Türkçe, Español

Bijlage 5. Voorbeeld sluiting woning op basis van artikel 174a van de Gemeentewet – gemeente Helmond

U bent de eigenaresse en samen met *(naam)* de bewoners van de woning aan de *(adres)* te *(plaats)*.

Op *(datum)* jl. heeft er een explosie in de onmiddellijke nabijheid van uw woning plaatsgevonden. Ook werd er een briefje aangetroffen met daarop een bedreiging gericht op uw woning.

In deze brief leest u de consequenties van voorgenoemde feiten en omstandigheden.

Besluit

Ik besluit uw woning met daarbij behorende erven voor de periode van *(duur)* weken te sluiten met ingang van *(datum)*.

In het onderstaande licht ik mijn besluit nader toe.

Motivering:

Dit besluit tot tijdelijke sluiting baseer ik op artikel 174a, eerste lid, aanhef en onder b, van de Gemeentewet. Op grond van dit artikel ben ik bevoegd om een woning te sluiten als door ernstig geweld, of bedreiging daarmee, in of in de onmiddellijke nabijheid van de woning of op het erf of in de onmiddellijke nabijheid van het erf, de openbare orde rond de woning of het erf ernstig wordt verstoord of ernstige vrees bestaat voor het ontstaan van een zodanige verstoring.

Door de gerichte actie naar uw woning op *(datum)* met vermoedelijk een Cobra, zwaar vuurwerk van de categorie 4F, is er sprake geweest van ernstig geweld bij uw woning. Er is ernstige vrees voor herhaling van het geweld omdat er... *(reden)*.

Uit de bestuurlijke rapportage van de politie blijkt dat *(naam)* vaak aanwezig is in uw woning en ook regelmatig in uw voertuig rijdt.

Verdere relevante feiten en omstandigheden bij de politie van u *(en eventueel familieleden)* zijn:

- Feiten en omstandigheden opgenoemd.

Gelet op bovenstaande is er sprake van ernstig geweld en een bedreiging met ernstig geweld in of in de onmiddellijke nabijheid van uw woning of ernstige vrees hiertoe en heb ik de bevoegdheid om de woning tijdelijk te sluiten op basis van artikel 174a Gemeentewet.

Noodzaak toepassen bestuursdwang

Allereerst onderken ik in dit geval de noodzaak van het opleggen van een herstelsanctie in de vorm van een tijdelijke sluiting van de woning met bijbehorende erven. Die noodzaak bestaat uit de wens om herhaling van ernstig geweld in de onmiddellijke nabijheid van de woning te voorkomen. Uw woning maakt deel uit van een woonblok met rijtjeswoningen. Zowel aan de linker- als aan de rechterzijde is bewoning door burens. Het politie onderzoek naar het ernstig geweld en de bedreiging hiermee op *(datum)* loopt nog.

Sluitingsduur

Ik hanteer een sluitingstijd van (*duur*) weken. Deze periode kunt u gebruiken om het conflict aan te pakken dat de aanleiding van de acties richting uw woning is.

Evenredigheid

Ik ben van mening dat het tijdelijk sluiten van de woning in dit geval een **geschikte** maatregel is om de openbare orde te waarborgen, meer specifiek het voorkomen van herhaling en het zichtbaar onttrekken van het pand aan bewoning.

Ook de **noodzakelijkheid** van het tijdelijk sluiten van de woning staat voor mij vast. Ik zie geen minder belastende maatregel die net zo effectief is. De al bij de woning door u zelf geplaatste camera's hebben de daders niet afgeschrikt. Cameratoezicht wordt daarom niet als afdoende beoordeeld.

Het tijdelijk sluiten van de woning vind ik bovendien een **evenwichtige** maatregel die, gelet op de betrokken belangen, niet onevenredig bezwarend is voor de bewoner. Gezien de aard en ernst van het geweld, meen ik dat in dit geval een sluitingsduur van vier weken passend.

Hoewel een tijdelijke sluiting een inbreuk vormt op het woonrecht voor u als bewoners, meen ik dat die inbreuk in dit geval gerechtvaardigd en aanvaardbaar is. De bevoegdheid om sluiting van een woning met bijbehorende erven te gelasten is bij wet voorzien. Gelet op ernst van het geweld naar uw woning en de bedreiging die gedaan is met verder ernstig geweld naar uw woning acht ik de sluiting noodzakelijk ter voorkoming van strafbare feiten en ter bescherming van de rechten van anderen.

Op (*datum*) heeft u een schriftelijke zienswijze ingediend. Deze zienswijze is bij dit besluit gevoegd.

Reactie op de zienswijze.

Naar aanleiding van uw zienswijze is er contact geweest met het Sociaal Domein om te kijken naar mogelijke ondersteuning van u. Indien u ondersteuning nodig heeft, kunt u zich wenden tot de Sociale Teams van (*plaats*).

U geeft in de zienswijze verder aan dat de vermoedelijke dader van de incidenten aangehouden is en heeft bekend. Als reactie hierop: er is een verdachte van de voertuigbrand aangehouden. Het politieonderzoek naar de explosie bij en de bedreiging naar uw woning op (*datum*) loopt nog.

Verder geeft u als mogelijk alternatief aan dat (*eventueel familielid*) voor (*duur*) weken niet op uw adres op bezoek mag komen. Als reactie hierop: de bestuurlijke maatregel tot tijdelijke sluiting is een maatregel naar het pand. Met de tijdelijke sluiting wordt voor iedereen kenbaar dat er krachtig opgetreden is na het incident van (*datum*) en dat er tijdens de duur van de sluiting niemand in de woning aanwezig is. Omdat er ernstig geweld richting uw woning is geweest, is het aannemelijk dat er een conflict is waar u bij betrokken wordt. Er is geen duidelijkheid over de oplossing van dit conflict, het politieonderzoek loopt.

Ik mag het belang van het voorkómen van openbare ordeverstoringen zwaar laten wegen. Gelet op deze omstandigheden is geen sprake van een aantasting van de door artikel 8 van het EVRM beschermde belangen van u als bewoner die niet in evenredige verhouding staat tot de belangen van de bescherming van de veiligheid van uw woning en de omliggende woningen.

Geen bijzondere omstandigheden

Naar mijn oordeel is geen sprake van bijzondere omstandigheden (in de zin van artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht) die nopen tot het niet toepassen van de mij toekomende bevoegdheid. Daartoe heb ik mij op de eerste plaats aan de hand van de in artikel 174a Gemeentewet geformuleerde doelen vergewist van de noodzaak tot tijdelijke sluiting van de woning met bijbehorende erven in deze specifieke situatie (zie hiervoor). Op de tweede plaats is mij niet gebleken van feiten en omstandigheden (zie hierboven) die alleen of tezamen zouden moeten leiden tot de slotsom dat de tijdelijke sluiting van de woning voor een periode van vier weken onevenredig nadelig uitpakt voor u als bewoners.

Belangenafweging

Na zorgvuldige weging van alle betrokken belangen past naar mijn oordeel in dit geval een tijdelijke sluitingsduur van vier weken. Het belang om de woning tijdelijk te sluiten is groot en meervoudig van aard. Met het toepassen van deze herstelsanctie wil ik niet alleen een herhaling van ernstig geweld naar uw woning voorkomen, maar wil ik ook voorkomen dat de veiligheid van de omliggende woningen en bewoners bij ernstig geweld naar uw woning in het gevaar komt. Uw woning betreft een tussenwoning midden in een woonwijk.

Vervolgtraject

Mijn besluit tot tijdelijke sluiting is een vorm van bestuursdwang als bedoeld in artikel 125 van de Gemeentewet jo. artikel 5:21 van de Algemene wet bestuursrecht). De woning met bijbehorende erven worden met ingang van (*datum + duur*) gesloten. De toegangsdeuren tot de woning en de daarbij behorende erven worden door de gemeente afgesloten en verzegeld en de sluiting zal ter plaatse van het perceel openbaar bekend worden gemaakt. De woning mag in deze periode niet worden betreden of gebruikt.

Kostenverhaal

De voor de uitvoering van de bestuursdwang van gemeentewege te maken kosten zullen krachtens artikel 5:25 en 5:26 van de Algemene wet bestuursrecht op u worden verhaald. Dit kan worden voorkomen door de gemeente op 12 mei 2025 de sloten van de toegangsdeuren te laten vervangen.

Versturen van het besluit

Om er zeker van te zijn dat dit besluit u ook daadwerkelijk bereikt, wordt deze zowel per gewone als per e-mail aan u verzonden.

Tot slot

Heeft u nog vragen? Belt u dan met de afdeling Veiligheid en Naleving, telefoonnummer .

Hoogachtend,

de burgemeester

Bijlage: zienswijze

Bezwaar en verzoek om voorlopige voorziening

Bent u het niet eens met mijn besluit? Dan kunt u hiertegen een bezwaarschrift indienen. Uw bezwaarschrift stuurt u aan de burgemeester van Helmond, postbus 950, 5700 AZ Helmond. U kunt uw bezwaarschrift ook digitaal indienen via www.helmond.nl/bezwaar. Zorgt u er voor dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen.

Een bezwaarschrift moet ondertekend zijn en bevat verder: uw naam en adres, de datum waarop het bezwaarschrift is geschreven, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden (argumenten) van het bezwaar. Wilt u verhinderen dat het besluit op korte termijn wordt uitgevoerd? Dien dan ook een verzoek om een voorlopige voorziening in bij de voorzieningenrechter. Een verzoek daartoe richt u aan: De Voorzieningenrechter, sector bestuursrecht, postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. U kunt uw verzoekschrift ook digitaal indienen. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Heeft u vragen over het indienen van een bezwaarschrift of een voorlopige voorziening? Kijk dan op de site van de gemeente Helmond, www.helmond.nl/bezwaar. Of vraag de brochure aan bij de Stadswinkel (telefoonnummer 14 0492).

Bijlage 6. Brief informeren omwonenden – gemeente Barendrecht

Aan de bewoner(s)/ondernemer(s)

Ons kenmerk: (invullen)

Datum: (invullen)

Beste bewoner/ondernemer,

Afgelopen dinsdagochtend bent u opgeschrikt door een incident bij (*locatie*). De politie doet momenteel onderzoek naar dit incident. Mijn prioriteit ligt bij de veiligheid van de buurtbewoners en omliggende ondernemers. Daarom heb ik een aantal maatregelen getroffen.

Veiligheidsmaatregelen

Vandaag wordt er ter ondersteuning van het toezicht een camera geplaatst nabij (*locatie*). Bij eventuele nieuwe incidenten worden de beelden gebruikt door de politie en het Openbaar Ministerie.

Ook heb ik onze handhaving en de politie gevraagd om intensiever te surveilleren rondom het pand en in de omgeving.

Melden verdachte omstandigheden

Hierbij wil ik ook de oproep aan u doen om verdachte situaties of personen te melden bij de politie via 112.

Mocht u vragen of zorgen hebben of geen spoedeisende meldingen willen maken, dan kunt u telefonisch terecht bij de gemeente (*naam gemeente*) via (*telefoonnummer*) (vragen naar Afdeling Veiligheid) of de politie via 0900 8844.

Met deze maatregelen hoop ik dat de rust terugkeert in de buurt.

Met vriendelijke groet,

(*Handtekening burgemeester*)

Bijlage 7. Lijst met relevante contactpersonen (landelijk)

Partners van de Werkgroep Lokale Aanpak binnen het Offensief en andere gemeenten met ervaring met aanslagen met explosieven. Onderstaande partners hebben allen een rol gespeeld bij de totstandkoming van dit handelingskader. Gegevens van adviseurs kunnen worden opgevraagd via het Netwerk Explosies In Gemeenten (NEIG).

ORGANISATIE	ALGEMENE CONTACTGEGEVENS
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	VNG / Vereniging van Nederlandse Gemeenten KCC via 070 373 83 93 Aanmelden NEIG: Aanmeldformulier Netwerk Explosies in Gemeenten / VNG
Ministerie van Justitie en Veiligheid	Ministerie van Justitie en Veiligheid / Rijksoverheid.nl Algemeen nummer: 1400, bellen via Rijksoverheid. Contactgegevens adviseurs via het NEIG
Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)	Het CCV – Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid Algemeen nummer: 030 751 6700. Contactgegevens adviseurs via het NEIG
Consultatiepoule juristen	Contactgegevens via het CCV of via het NEIG
Gemeente Almere	Via het NEIG
Gemeente Amsterdam	Via het NEIG
Gemeente Barendrecht	Via het NEIG
Gemeente Haarlem	Via het NEIG
Gemeente Helmond	Via het NEIG

ORGANISATIE	ALGEMENE CONTACTGEGEVENS
Gemeente Utrecht	Via het NEIG
Gemeente Zwolle	Via het NEIG
Koninklijke Horeca Nederland	KHN Contact Koninklijke Horeca Nederland Algemeen nummer: 0348 48 94 89
Meld Misdaad Anoniem	Home Meld Misdaad Anoniem 088 5543 230 (landelijk)
Openbaar Ministerie (OM)	Explosies Openbaar Ministerie
Platform Veilig Ondernemen (PVO-NL)	Home – Platform Veilig Ondernemen of de website van een regionale PVO
Politie Nederland	Home politie.nl Contactgegevens adviseurs via het NEIG
Stadgenoot	Stadgenoot – Amsterdamse woningcorporatie – Home Contactgegevens adviseurs via het NEIG
Stichting Salvage	Contact – Stichting Salvage Salvage Alarmcentrale: 088 40 40 200
Woningcorporatie Aedes	Homepage Aedes, vereniging van woningcorporaties Contactgegevens adviseurs via het NEIG
De Vertrouwenslijn	De Vertrouwenslijn Algemeen nummer: 0800 2800 200

Bijlage 8. Format lokale contactpersonenlijst

ORGANISATIE	NAAM EN FUNCTIE	E-MAILADRES	TELEFOONNUMMER
Gemeente X			
Gemeenten in de regio			
Handhaving			
Politie			
Brandweer			
Openbaar Ministerie			
Ministerie van Justitie en Veiligheid			
VNG			
CCV			
PVO			
RIEC			
Woningcorporaties			
Zorg- en Veiligheidshuis			

ORGANISATIE	NAAM EN FUNCTIE	E-MAILADRES	TELEFOONNUMMER
Reclassering			
Slachtofferhulp			
Stichting Salvage			
Jongerenwerk			
Jeugdbescherming			
Scholengemeen- schappen			
Sportverenigingen			
Meld Misdaad Anoniem			
Bureau Halt			
Religieuze instellingen			
Brancheverenigingen			
Overig:			

Bijlage 9. Voorbeelden van relevante documenten

Actieplan “Aanslagen met Explosieven”, Offensief Tegen Explosies. Zie: [Actieplan “Aanslagen met Explosieven”](#), het Offensief tegen Explosies

Bestuurlijk Handelingskader Explosief Geweld, RIEC Rotterdam. Zie: [20250303 – RIEC – Handelingskader EG.pdf](#)

Handboek bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit, RIEC/LIEC. Zie: [Handboek bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit](#)

Handelingskader nazorg bij geweldsincidenten van buitenaf, gemeente Amsterdam. Zie: [Handelingskader nazorg bij geweld van buitenaf Amsterdam \(2\).pdf](#)

Landelijk Fenomeenbeeld Politie Nederland. Zie: [Fenomeenbeeld politie 2024.pdf](#)

Werkproces Explosies Almere, gemeente Almere. Zie ook: [Explosie in je buurt: wat nu?](#)

